אתנגתא

בשבע 1190 | י"ג בניסן תשפ"ו, 31.03.2026

אחד עשר כוכבים

צבי סוכות | בן צור | נוה דרומי | בר קופרשטיין | ליאורה לויאן | עומר רחמים | דוד פטר | אלחנן גרונר | המילואימניק האלמוני | אהבת השם גורדון | דני אבדיה

פרויקט מיוחד לפסח

★ אחד עשר צעירים ישראלים שהגיעו להישגים מרשימים בתחומי העשייה שלהם, וידם עוד נטויה ★

בבית משפחת אהרוני, עוד כשהילדים היו קטנים,
יחד עם אבא את המטבח בנייר כסף היו מצפים.

בבית משפחת גרינברג תמיד מילאו את כיסי הילדים באגוזים
והיום, אצל משפחת וייס, על כוס חלב ומצה עם חמאה לא מוותרים.

לאורך כל השנים, כל משפחה חוגגת עם טעמים ומנהגים,
אך דבר אחד כולם יודעים: למהדרין בפסח יש תנובה כבר 100 שנים!

תנובה

מאז 1926

תנובה חוגגת איתכם מאה שנה של טעמים, ניחוחות, סיפורים
וחגים משפחתיים עם כ-300 מוצרים כשרים לפסח למהדרין.

גם בימים אלה, תנובה ממשיכה לספק את מוצריה
ומאחלת לכם ולבני משפחותיכם ימים שקטים וטובים.

תנובה - טעם של בית כבר 100 שנים.

BSD גל אודן לרנר

בס"ד

שאנן
עש"ד ר. בן נון
האקדמית הדתית לחינוך

דווקא עכשיו,
תואר ראשון בחינוך.

תואר ראשון
ותעודת הוראה

מתמטיקה | מקרא | תושב"ע | היסטוריה
אנגלית | הגיל הרך | חינוך בלתי פורמלי
חינוך מיוחד | חינוך יסודי

תואר שני

מקרא | חינוך
אנגלית | ייעוץ חינוכי

מסלול רום
למצטיינים

תוכנית הכשרה למנהיגות חינוכית
לבעלי נתונים מתאימים
(מלגת לימודים מלאה)

כי פוב הפתיפ צריך שיחות עם ציונות!

ההרשמה לתשפ"ז בעיצומה ***8781**

- מדרשה
- קרבה לרכבת
- תוכנית ייחודית לבנות שירות לאומי
- פעוטון במכללה
- מערך מלגות
- מעונות סטודנטים

הים התיכון 7, קריית שמואל, חיפה | מרחק הליכה מרכבת קריית מוצקין ומטרונית.

Chevron

בלומה וורמלי וטליה שוורץ משחקות עם ילדה שפונתה מביתה בבית שמש במסגרת מבצע שאגת הארי

בית הרחק מהבית: בנות השירות שהפכו למשפחה בעבור ילדי המפונים

הן עלו לארץ לבדן מקנדה ומאנגליה כדי לעשות שירות לאומי בחינוך המיוחד, אך מבצע 'שאגת הארי' הציב אותן בחזית אזרחית מטלטלת ומורכבת. בלומה ואליענה, בנות שירות לאומי, מצאו את עצמן בלובי של מלונות המפונים, והן הופכות למעוז של שפיות בשביל ילדים שאיבדו את עולמם בן רגע // צילומים: עמותת בת עמי

עוד מבצע 'שאגת הארי' נמשך בעצימות גבוהה בחזית הצפונית ובגבולות המדינה, בעורף הישראלי מתחוללת דרמה שקטה ומתמשכת בחדרי הלובי של עשרות מלונות ברחבי הארץ. מאות משפחות שנעקרו מבתיהן בשל נפילות הטילים מנסות ליצור לעצמן שגרה שבירה בתוך חדרים צפופים וחוסר ודאות קיומי המלווה אותן כבר שבועות ארוכים. המציאות הזאת, שבה הבית המוכר הוחלף במסדרונות מנוכרים של בית מלון, מביאה לאתגרים נפשיים וחינוכיים עצומים, במיוחד בקרב הדור הצעיר. בתוך הכאוס הזה בולטות צעירות המשרתות בשירות הלאומי, שהפכו בעבור הילדים המפונים להרבה יותר ממדריכות - הן הפכו לעוגן של יציבות ולמשפחה חלופית בלב הסערה.

בלומה וורמלי (19) ואליענה קיינוואלד (19) מייצגות סיפור ישראלי יוצא דופן. שתיהן בחרו לעזוב חיים נוחים בחו"ל ולעלות לארץ לבדן בשנה האחרונה. בלומה הגיעה ממונטריאול שבקנדה ואליענה מלונדון שבאנגליה. שתיהן בחרו לעשות שירות לאומי משמעותי במסגרת תוכנית 'שלם' של עמותת בת עמי, המיועדת לבנות שירות המגיעות מהתפוצות כדי לתרום למדינה. כשפרצה המלחמה והמסגרות החינוכיות הקבועות שלהן נסגרו זמנית, הן לא חיפשו את הטיסה הראשונה חזרה לבית הבטוח מעבר לים. להפך, יחד עם שאר מתנדבי השירות הלאומי בכל רחבי הארץ שפועלים בחזית האזרחית בשלל משימות לאומיות, הן נלחמו על ההזדמנות להתנדב במקום שבו הצורך הוא הגדול ביותר: מלונות המפונים וקייטנות החירום.

"הכול בלגן בחיים שלהם, רצינו לייצר שקט"

בלומה וורמלי, שבשגרה משרתת בגן תקשורת לילדים על הרצף האוטיסטי בירושלים, מספרת על הרגע שבו השגרה שלה נקטעה. "אני משרתת בבית ילדים עם ילדים בני שלוש וארבע על הרצף, ואני ממש אוהבת את זה", היא מספרת על התקן המקורי שלה. "כשהמלחמה התחילה, סגרו את התקן שלי באופן זמני ולא יכולתי להגיע לשירות".

היא שובצה במלון לאונרדו בירושלים, שם פגשה משפחות שחייהן התהפכו בן רגע וילדים שאיבדו את סביבתם המוכרת. "הייתי בלובי עם הילדים הקטנים. עשינו איתם פעולות, שיחקנו, רקדנו ושרנו שירים", היא מתארת את הניסיון להכניס מעט שמחה ושפיות לתוך המציאות המורכבת. המטרה של בלומה וחברותיה הייתה רבת משמעות יותר

מסתם הפעלה לילדים: "רצינו שזה יהיה מקום קבוע לילדים, מקום שהם יודעים שיש בו משחקים ואפשר לצייר בו. הכול בלגן בחיים שלהם כרגע, אז רצינו לייצר בשבילם משהו קבוע ורגוע בתוך כל חוסר הוודאות".

הקשר שנוצר עם הילדים היה מיידי ומחמם לב. בלומה מספרת על ילדים שכבר מהיום השני שלה במלון חיכו לה בפתח וקראו בשמה בהתלהבות. רגע אחד מרגש במיוחד נחרט בזיכרונה, כאשר השרה הממונה על השירות אורית סטרוק הגיעה לביקור במלון כדי לשוחח עם בנות השירות על פועלן. "הייתה ילדה אחת שפשוט רק רצתה להיות איתי כל הזמן", משחזרת בלומה. "יום לפני כן שיחקנו המון במטבח צעצוע עם האוכל, אז במשך כל השיחה עם השרה היא פשוט ישבה עליי ולא רצתה ללכת לשום מקום. היא נשארה איתי לאורך כל השיחה, זה היה ממש חמוד". כיום, לאחר שבלומה כבר חזרה לשירות הקבוע שלה בגן התקשורת, הגעגוע לילדי המלון עדיין מלווה אותה: "כל יום בתקופה ההיא אמרתי שאני מתגעגעת לילדים מהגן שלי, אבל עכשיו כשאני בגן, אני פתאום אומרת שאני מתגעגעת לילדים מהמלון".

שליחות ללא הפסקה

סיפורה של אליענה קיינוואלד (19) מלונדון, מעיד אף הוא על אותה נחישות ישראלית צעירה. אליענה, שבשגרה משרתת בגן לילדים עם צרכים מיוחדים מתארת התגייסות המונית של בנות השירות מהתוכנית: "במוצאי שבת הרכזות שלחו הודעה, וכ־40 בנות מיד כתבו 'אני, אני, אני'".

אחרי התנדבות קצרה ואינטנסיבית עם משפחות מילואים, אליענה הועברה למלון באזור ירושלים שבו שוכנו משפחות מפונים. "הגענו כ־12 בנות בכל יום ואמרנו למארגנים: פשוט תשימו אותנו איפה שהצורך הכי גדול", היא מספרת על הגמישות הנדרשת בשטח. אליענה ליוותה מגוון גילים רחב - מתינוקות במעון ועד ילדים בני שמונה ודילגה בין הקבוצות לפי הצרכים המשתנים. "פשוט תשימו אותי איפה שיש צורך, איפה שאתם צריכים אני אהיה", אמרה למארגנים.

העובדה שאליענה היא עולה חדשה שעלתה לארץ רק חודש לפני המלחמה, לאחר שנת מדרשה שבה התאהבה במדינה, לא הרתיעה אותה לרגע. היא חוותה את המציאות הביטחונית המורכבת כאשר הייתה אזעקה בדרכה למלון. "הייתה אזעקה בדרך ויצאנו מההסעה". מבחינתה, המרחק מהמשפחה בלונדון רק חיזק את תחושת השייכות: "בחו"ל ובחדשות המלחמה נשמעת כמו דבר נורא, אבל בתוך ישראל אנחנו פשוט ממשיכים ועושים מה שאפשר. איזו זכות זו שאני יכולה להיות כאן עכשיו ולתת. לא רציתי לחזור לאנגליה ולאוניברסיטה שם, אני רוצה לגדל את הילדים שלי פה".

לאחר השירות במלון, אליענה המשיכה להתנדב בקייטנת החירום של עיריית ירושלים, שנועדה לתת מענה לילדי העובדים החיוניים. "זה היה כמו הגן הכי מסודר שיש, עם יצירות, פעולות והצגות", היא מספרת בגאווה. "נתנו להורים של הילדים זמן לעבוד בעבודה החשובה שלהם בלי הפרעות. זו הייתה השליחות הכי נצרכת בעיניי. זה החלום שלי - לא לשבת בצד, אלא לקום ולעזור כשצריך".

"הן בחרו לצאת ולתת"

דורית מילוא, רכזת 'בת עמי' שליוותה את הבנות של העמותה במלונות, רואה שהמפגש של בנות השירות מהתפוצות עם המציאות הישראלית המדממת יצר תהליך של התבגרות מואצת וחוסן פנימי חסר תקדים. "אחד הדברים שמילאו אותי ואת הבנות באנרגיה בתקופה הזאת, זה עצם היציאה החוצה להתנדבות", מספרת דורית. "יכולנו להיכנס לתשישות, לקשיים ולחוסר מוטיבציה, אבל הבנות האלה, בנות בודדות בלי עורף משפחתי בארץ, בחרו לצאת ולתת".

דורית מדגישה כי העשייה היא המפתח להתמודדות עם הטראומה הלאומית: "החוסן נבנה מעצם זה שאתה עושה. אתה לא נכנס לטראומה אלא רואה שיש בחוץ חיים, ואתה יודע שאתה נותן למישהו. הסיפוק הכי גדול מגיע מהנתינה".

במבצע 'שאגת הארי' אנחנו רואים את בנות השירות הלאומי מתייצבות בחזית האזרחית במלוא עוצמתן", אומר פינסקי. "הבחירה של בנות שעלו לבדן לישראל להישאר כאן תחת אש ולשרת את משפחות המפונים, היא ביטוי עמוק לערבות הדדית ולחוסן של העם היהודי. הן לא רק מעניקות סיוע חינוכי או טיפולי לילדים שחוו טראומה, אלא הן מי שבונות את הגשר חזרה לנורמליות.

דורית מציינת בסיפוק כי רבות מהבנות המגיעות לשנת שירות אחרי המדרשה, בוחרות בסופו של דבר להישאר בארץ ולהפוך את ישראל לביתן הקבוע. "הן מדהימות, זה פשוט להוריד את הכובע. אליאנה עשתה עלייה, ורבות אחרות עושות את הצעד הזה בעקבות השירות. הן התקשרו לשאול איפה צריכים עוד אנשים, איפה חסר כוח אדם. אני כל בוקר אומרת וואו על הבנות האלה".

מלאכת קודש

הפעילות האינטנסיבית של בלומה ואליאנה במלונות המפונים לא נוצרה בחלל ריק, אלא היא חלק ממערך נרחב של השירות הלאומי־אזרחי בזמן חירום. מנכ"ל רשות השירות הלאומי־אזרחי ראובן פינסקי עוקב מקרוב אחר פריסת המתנדבות בשטח, ומדגיש את החשיבות המכרעת של נוכחותן במוקדי הפינוי. לדבריו, בנות השירות המגיעות מהתפוצות, מביאות איתן ערך מוסף של מסירות שאין לה תחליף, דווקא ברגעים שבהם העורף הישראלי זקוק למשענת יציבה.

"במבצע 'שאגת הארי' אנחנו רואים את בנות השירות הלאומי מתייצבות בחזית האזרחית במלוא עוצמתן", אומר פינסקי. "הבחירה של בנות שעלו לבדן לישראל להישאר כאן תחת אש ולשרת את משפחות המפונים, היא ביטוי עמוק לערבות הדדית ולחוסן של העם היהודי. הן לא רק מעניקות סיוע חינוכי או טיפולי לילדים שחוו טראומה, אלא הן מי שבונות את הגשר חזרה לנורמליות. הנוכחות שלהן במלונות מאפשרת להורים רגע של הפוגה וחיוך, והן הוכחה חיה להיותו של השירות הלאומי מרכיב קריטי בחוסן העורף של מדינת ישראל".

פינסקי מציין כי הרשות פועלת למקסום יכולתן של בנות השירות לתרום בשטח. "אנחנו רואים את בנות השירות הלאומי מתייצבות בחזית האזרחית בכל מקום שהן נדרשות בו", אומר פינסקי. "הן לא נמצאות רק במלונות המפונים, אלא פרוסות במערכי הרפואה והחירום, במוקדי הסיוע ובמסגרות החינוך המיוחד שממשיכות לפעול תחת אש. היכולת שלהן להתייצב למשימה היא מלאכת קודש. בנות השירות מביאות איתן תקווה וביטחון לכל מקום שהן נכנסות אליו. זוהי שעתן היפה של בנות השירות הלאומי, שמראות לכולנו מהם מנהיגות צעירה, חוסן וערבות הדדית ללא פשרות בשעת מלחמה".

חוסן שמגיע מעבר לים

שתי הבנות מעידות כי לחשש הביטחוני לא הייתה השפעה מכרעת על הבחירות שלהן בתקופה הזאת. בלומה מספרת כי אף שהטילים וקולות הנפץ מפחידים אותה, היא שומרת על אופטימיות בזכות המרחבים המוגנים והאמונה שהכול יהיה לטובה. "אני לא יכולה לעשות משהו אחר, זה לא בידיים שלי, אז אני עושה מה שאני יכולה וסומכת על השאר. כבר הייתי כאן באוקטובר, אז זה לא משהו חדש לגמרי בשבילי".

אליענה משתפת בקושי מול המשפחה המודאגת בלונדון. אימה, שעוקבת אחרי כל דיווח בחדשות, ביקשה שלא תצא מהבית. "אמא כותבת לי 'אליענה, אל תצאי מהבית', אבל אני ממשיכה עם היום שלי כי אלו החיים פה. בחו"ל זה נשמע הרבה יותר גרוע מהמציאות כאן". היא מספרת שבשנה שעברה במדרשה היא הבינה שישראל היא הבית שלה, והמלחמה רק חיזקה את ההבנה הזאת. "היה לי קשה שהייתי בחו"ל ב־7 באוקטובר ולא יכולתי לעשות כלום משם. עכשיו אני כאן, וזו הזדמנות של זכות, הזדמנות מושלמת לעזור לעם שלי".

הסיפור של בלומה ואליענה הוא עדות חיה לעוצמת הקשר שבין יהדות התפוצות למדינת ישראל, קשר שמתהדק והופך למחויבות עמוקה דווקא בזמני משבר. הן עלו כדי לתת מעצמן בשירות, אך מצאו את עצמן הופכות לנצרכות מאוד גם בשעת חירום. העובדה שהן עושות זאת ללא המשפחה הגרעינית לצידן רק מעצימה את ההערכה כלפיהן.

בזכותן ובזכות אלפי בנות ובני השירות מכל רחבי הארץ, החזית האזרחית של ישראל נותרת איתנה. הן לא רק מעסיקות את הילדים, הן משקמות את תחושת המוגנות שלהם, בונות מחדש את האמון בעולם ומזכירות לכולנו שהרוח הישראלית חיה וקיימת. הן הוכחה לכך שהבית הוא לא רק מקום פיזי, אלא האנשים שנמצאים שם בעבורך כשהכול מסביב נראה כמו בלגן אחד גדול. בתוך מבצע 'שאגת הארי', בנות השירות הלאומי הן שדואגות שהשאגה הזאת תהיה גם שאגה של תקווה, של ביחד ושל בנייה מחודשת.

אליענה קיינוואלד משחקת עם ילדים שפונו מביתם בבית שמש במסגרת מבצע שאגת הארי

אליענה קיינוואלד משחקת עם ילד שפונה מביתו בבית שמש במסגרת מבצע שאגת הארי

הרב ליאור אנגלמן
liorangelman@gmail.com

פתאום אני מבין

מתוך המקלטים, הטילים והניסים שבכל יום, הבנתי לראשונה איך זה שפרעה הכביד את ליבו, למה צריך לומר כל כך הרבה "דיינו" וכיצד הפכו עשר מכות למאתיים וחמישים

מי הכביד את ליבו?

פתאום אני מבין את הכבדת לב פרעה. זה לא נס, זו לא שליטה חיצונית של הקדוש ברוך הוא בליבו של פרעה - זוהי פשוט מלכודת פנימית שפרעה לא יכול להיחלץ ממנה. שנים מכר לבני עמו את הנרטיב שאפילו ביאור הוא שולט, ופתאום המים הופכים לדם ואחר כך יוצאים ממנו צפרדעים שמשתלטים על מצרים. הוא חייב להסביר שזו מכה קלה בכנף, שהכול בשליטה, שהוא עצמו זה שהצליח להשתלט על המכות שאכן נפסקו. ואז ערוב ודבר ושחין, אבל פרעה לכוד בתוך הסיפור שסיפר לאורך השנים גם לעצמו, לא רק לבני עמו, והוא מאיים איומי סרק על משה: "ויאמר לו פרעה לך מעליי, הישמר לך אל תוסף ראות פני כי ביום ראותך פני תמות".

ממש כמו עכשיו כשאיראן המובסת מאיימת על ארצות הברית וישראל, כי היא לא יכולה אחרת. היא בנתה סיפור, היא העמידה שעון שסופר לאחור לחיסולה של מדינת ישראל, היא מכרה את רווחת תושביה בנזיד עדשי האשליה הזאת שטיפחה לאורך השנים. אבל מטוסיה של המדינה הממאנת להתחסל חגים בשמי איראן הגאה ומפליאים בה הרבה יותר מעשר מכות, אלא שהלב כבד, מפחד להיכנע, ובזכות הלב הזה אפשר להמשיך להכות עוד ועוד.

מה פתאום שיעור חשבון?

פתאום אני מבין את המתמטיקה של ההגדה, זו ששנים לא הבנתי - מה כל כך דחוף לומר שעשר המכות היו בכלל ארבעים או חמישים, מה רע בעשר? שלא לדבר על נס קריעת ים סוף, שהופך לחמישים או מאתיים ואפילו מאתיים חמישים מכות. מה רע במכה אחת, טביעה איכותית בים ודי?

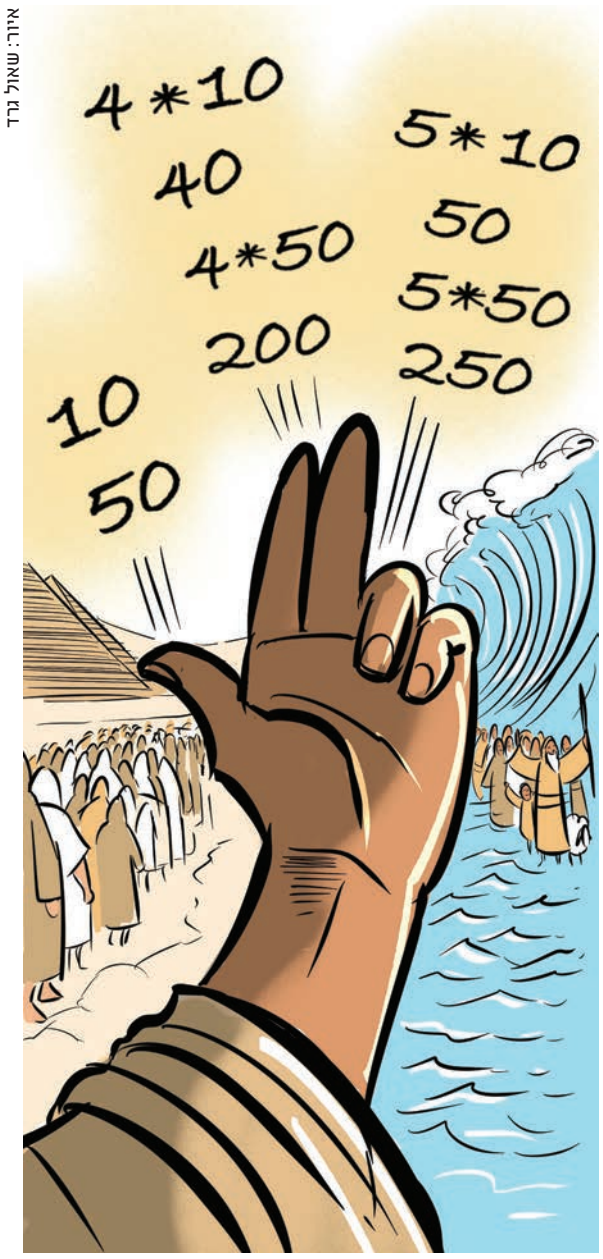
השנה הבנתי. לכל מכה יש הדף, יש רעידות משנה. ולפעמים רעידות המשנה חשובות יותר מהמכה עצמה. את רעידות המשנה באיראן מרגישים היטב בטורקיה ובמצרים ובכל מעצמה ערבית שבגלוי או בסתר חולמת חלומות איראניים. לכל חיסול בטהרן יש מכפלות של ערעור היציבות וסיכוי להפלת המשטר. לכל מכה ומכה יש מכפלות.

הבנתי עוד משהו, שכשקורה לנו משהו רע אנחנו מפרקים אותו לגורמים ולשים את כל מרכיביו שוב ושוב. אנחנו מכפילים את הטרגדיה ומגדילים אותה לפי מספר תאי העצב בגוף ובנפש, כמה סיפורים מפורטים אנחנו מספרים על כל צרה וצרה. וכשקורה משהו טוב אנחנו נדיבים קצת פחות.

ככה עכשיו, כשנופל כאן טיל, עוסקים בזה שוב ושוב, מצלמים, מדברים, דנים בהשלכות, זה מובן לגמרי. אבל איך מדווחים על מכות איראן? צה"ל תקף באיראן. זהו. בשביל זה צריך את המחשבון של רבי יוסי הגלילי, רבי אליעזר ורבי עקיבא מההגדה, להבין שכל מכה ומכה שהפילו מטוסי חיל האוויר באיראן משתתפת במבצע מכפיל, לפעמים בארבע, לפעמים בחמש, ובדרך כלל אין לנו מספיק אצבעות כדי לחשב.

דיינו?

פתאום הבנתי טוב יותר גם את ה"דיינו", כי איך מדווחים פה על ירוטים? "הטיל יורט, האירוע הסתיים", זהו. רק אלה שנפל טיל לידם וניצלו חייהם מוציאים סרטונים נרגשים איך קיבלו את חייהם במתנה, עוד יותר מהם אלה שנפצעו והשתקמו. ומיליוני אנשים שנכנסו למקלט ויצאו מעבירים את האירוע כאילו כלום, עוד טיל, עוד יירוט, יום שגרתי במשרד, כאילו מובן מאליו שנשארנו בחיים. וזה לגמרי היה יכול לקרות ליוצאי מצרים, כי לטוב מתרגלים מהר ובעיקר מגמדים. לכן באו חכמי ההגדה ופירקו את הגאולה למקטעים קטנים שכל אחד עולם ומלואו, דיינו דיינו, אז ועכשיו.

איור: שאול גרד

לכל מכה יש הדף, יש רעידות משנה. ולפעמים רעידות המשנה חשובות יותר מהמכה עצמה. את רעידות המשנה באיראן מרגישים היטב בטורקיה ובמצרים ובכל מעצמה ערבית שבגלוי או בסתר חולמת חלומות איראניים. לכל חיסול בטהרן יש מכפלות של ערעור היציבות וסיכוי להפלת המשטר. לכל מכה ומכה יש מכפלות

איך ערב רב?

פתאום, כשבשמיים יירוטים ונסי ניסים וכל מה שמעניין אותנו בממ"ד הוא מתי סוף סוף יוצאים, אני מבין אפילו את תופעת הערב רב.

שנים לא הבנתי איך זה יכול להיות - איך אפשר להתלונן ולקטר אחרי עשר מכות וקריעת הים, ועמוד האש ומן. איך אחרי כל זה אפשר לשאול "היש ה' בקרבנו אם אין?". עכשיו אני מבין טוב יותר. קשה להכיל ניסים, אין מקום בנפש להבין את הפלא הזה, אבל את קשיי העבדות זוכרים היטב, גם את ההליכה הסיזיפית במדבר שנראית לפעמים בלי כיוון ותכלית. אין גנים, אין בתי ספר, אין מסגרות לילדים, ועוד יום ועוד יום, ואפילו המן הופך ללחם קלוקל כשההישרדות היומיומית חזקה מהסיפור הגדול. ועדיין היה זה רק ערב רב עם יח"ץ מעולה ודתן ואבירם, ורוב העם ידע להביט לשמיים ולומר תודה.

מה זאת?

פתאום מכל ארבעת הבנים התחברתי חזק לבן התם. ככה בדיוק אני מרגיש עכשיו, שואל בתימהון: "מה זאת?" לא מוצא מילים לבטא, משתומם נוכח מה שקורה. "מה זאת?" בתמימות, בפשטות, שתי מילים שמחזיקות את כל הפלאות.

איפה הוא, משה רבנו?

פתאום הבנתי למה העלימו את משה רבנו מההגדה. הרי זה עוול שלא יתואר, האיש שעומד מאחורי הגאולה הזאת, שעמד מול פרעה ועשה את הלא ייאמן, איך נפקד מקומו מדפי ההיסטוריה בערב המכונן הזה?

לאחרונה גם את זה הבנתי, כי מי שמגמד את המערכה העצומה הזאת לכן ביבי או לא ביבי מפספס את הסיפור. הסיפור הזה גדול מכל אדם, גדול מראש הממשלה, מראש המוסד, השב"כ והרמטכ"ל. הסיפור על כל חלקיו, החל מהאסון של השבעה באוקטובר, דרך הגבורות שהתגלו מאז ועד מה שעוד צפון לנו - זה סיפור שיש לו הרבה מרכיבים אנושיים אבל הוא גדול מסך כל חלקיו האנושיים.

כן משה לא משה, הרי אפילו למשה היו מתנגדים, אז הסיפור מתרומם ממעל לו - סיפור הנצח, יד ה', ומול היד הזאת כולנו ילדים קטנים עם ארבע קושיות.

מה אבקש לאפיקומן?

פתאום אני מבין שאפיקומן זה בכלל למבוגרים. כשהייתי ילד ביקשתי סוס. אף פעם לא קיבלתי. בכל זאת ביקשתי סוס גם בשנה שלאחר מכן. למה סוס? אז הייתי בטח מסביר שזה מה שאני רוצה, היום אני מסביר לעצמי בדיעבד שאולי כשהייתי ילד הרגשתי שברגע הזה צריך לבקש משהו גדול, כזה שלא בהכרח ייתנו לי, לחלום. המלחמה הזאת היא המחשה מעולה איך אסור למסגר את החלומות שלנו במסגרת האפשר. נעשה פה עד כה מה שאי אפשר, קיבלנו הרבה יותר מסוס ועוד היד נטויה.

פתאום אני מבין שאפיקומן זה בכלל לא לילדים, זה למבוגרים, כי ילדים יכולים לבקש סוס ולחלום לתקן את העולם או לגור בחלל, וממבוגרים מבקשים רק מה שאפשר. ואולי בפסח הזה כדאי שגם מבוגרים יבקשו אפיקומן, כזה מהחלומות, כזה שאי אפשר, הרי גילינו בחודש האחרון שאין דבר כזה אי אפשר.

מה נשתנה?

הכול! ●

שנצא מעמלות לחירות,

הצטרפו ותוכלו לקבל חשבון ללא עמלות עו"ש **וגם** הלוואה עד 120,000 ₪ בריבית פריים + 1%

עד 18 שנה וללא דמי טיפול

לפתיחת חשבון

*2617

בנק יהב

הכי משתלם. הכי בשבילך.

עמלות עו"ש: עמלת ערוץ ישיר ועמלת פקיד כמפורט בתעריפון הבנק. ריבית מתואמת שנתית 6.69%. ריבית הפריים=5.50% נכון ל-29.3.26. כפוף לתנאי הבנק. למצטרפים חדשים מעבירי משכורת/קצבה בסך מצטבר של 5,000 ₪ ומעלה. אפשרות לדחיית תשלום קרן ההלוואה בשנה הראשונה. כל האמור בפרסום זה נכון למועד הפרסום והבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים בכל עת. מתן האשראי, שיעור הריבית, קביעת הביטחונות ותנאי האשראי נתונים לשיקול דעתו הבלעדי של הבנק וכפופים למתן הסכמה לקבלת דו"ח אשראי, לביצוע חיווי אשראי ולהוראות הדין. ההטבות אינן תקפות לחשבונות עסקיים. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל.

יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

ליל שיגורים

- פרהאד?
- כן בוס.
- הכול מוכן לליל הסדר?
- כן בטח בוס, כל הטילים מוכנים ומכוונים לישראל. נשבש להם את הפסח הזה.
- יופי יופי... לאיזו שעה כיוונת את הטילים?
- שמונה ורבע, בוס.
- לא טוב.
- למה לא טוב, זה יוצא בול על תחילת הסדר.
- נכון, אבל אם הם ירדו למקלט בתחילת הסדר אז מיד הם חוזרים ומתחילים מההתחלה אז זה לא באמת כזה טרטור, אתה מבין?
- אה כן כן, אתה צודק בוס, אני אכוון את זה ל־20:40.
- לא טוב, זה יוצא על הכרפס.
- מה הבעיה?
- כרפס זה דרבנן, זה לא באמת הורס להם את הפסח.
- מה זאת אומרת?
- אתה יודע מה זה כרפס בכלל, פרהאד?
- האמת שאין לי מושג, בוס.
- בסדר, זה גם הרבה מהיאהוד לא יודעים. זה כל הקטע, אתה מבין? שלא יודעים. מביאים איזה ירק וטובלים אותו במי מלח כדי שהילדים ישאלו שאלות
- מה אתה אומר, בוס!
- כן כן, מסכת פסחים פרק י'.
- בוס אתה מאוד בקי במנהגים של היהוד, אתה בטוח שאתה לא יהוד בעצמך...?
- חס וחלילה פרהאד, תשטוף את הפה שלך במי מלח איך שאתה מדבר! אני למדתי הרבה על היהוד כדי לפגוע בהם, אתה מבין? דע את האויב!
- אה, יפה מאוד בוס.
- תודה פרהאד.
- אז לא טוב לכוון לכרפס אתה אומר.
- לא טוב בכלל, אנחנו רוצים להרוס להם את ליל הסדר מעיקר הדין, שלא יצאו ידי חובה בכלל.
- אוקי אוקי, אז אני מכוון ל־21:00.
- לא טוב 21:00, זה יוצא על מגיד.
- מה הבעיה במגיד בוס, גם זה דרמדאן?
- אומרים דרבנן. ולא, זה לא דרבנן, זה דווקא דאורייתא. זה והמצה זה הדבר היחיד שדאורייתא בכל הערב הזה שלהם.
- נו אז מצוין, נהרוס להם את הדמוגרפיה.
- דאורייתא פרהאד, דאורייתא. אבל אנחנו לא נהרוס להם את המגיד.
- למה לא בוס?
- כי מגיד זה מאוד ארוך והם רק מחכים שמשהו יפריע להם באמצע, אסור לתת להם את הסיפוק הזה.
- לא הבנתי כלום.
- במגיד יש קטעים שהם בעצמם לא מבינים מה הם אומרים, פרהאד. על הים לקו מאתיים וארבעים מכות, כל מיני חישובים של אצבעות וידיים ובלגן.
- אהה.
- אז אנחנו לא ניתן להם את התירוץ לקחת הפסקה ולהסתחבק במקלט עם השכנים ולהשוות מתכונים של חרוסת. אתה מבין?
- מבין. בוס אתה באמת יודע המון על היהוד, אתה בטוח שאתה משלנו?
- בטוח בטוח, פשוט הייתי ביחידת המסתייהדים.
- בסדר, אז אני מכוון למצה, זה הכי בטוח. זה אחרי המגיד וזה דמוקרטיה.
- דאורייתא.
- כן.
- יופי.
- אבל לא טוב על המצות לעשות להם אזעקה, פרהאד.
- למה לא טוב בוס, שיגעת אותי.
- אכלת פעם מצות, פרהאד?
- לא.
- אז מצות הם צריכים לאכול כמות של מצה וחצי בארבע דקות, למחמירים.
- אוו ווה.
- כן, אז יש סיכוי סביר שהם ייחנקו תוך כדי אכילה, אתה מבין? בוא לא נהרוס להם את ההזדמנות הזאת.
- אתה חכם בוס! שהם ייחנקו מהמצווה של עצמם!
- בהסבה.
- אה?
- אם לא אוכלים בהסבה אז צריך לחזור ולאכול ואז יכולים להיחנק עוד פעם.
- מה זה הסבה?
- זה לאכול כשנשענים הצידה, כמו בני מלכים.
- יש לך המון ידע בוס... איפה שיַרת במסתייהדים בדיוק?
- הייתי חודשיים באילת, עשיתי כתובות גרפיטי ליד ריף הדולפינים.
- גיבור! מה כתבת?
- "הרפורמה בעייתית לדעתי, הבה נדון בה יחד מתוך כובד ראש".
- אין עליך בוס.
- תודה פרהאד. עכשיו תדחה את השיגור בבקשה להמשך הערב.
- אני יודע! אני אכוון להם לזמן האוכל!
- לא טוב, עד האוכל כולם כבר מפוצצים מהמצות, לא אוכלים כלום. וזה חבל כי סבתא לאה עבדה מאוד קשה.
- סבתא לאה צריכה ללמוד לקחת אחריות על האושר שלה.
- אתה צודק לגמרי פרהאד, אבל אין מה לכוון את הטילים לזמן האוכל, זה סתם ייתן תירוץ לכולם לא לאכול ולסבתא לאה לא לכעוס.
- אז אני מכוון לחד גדיא וזהו.
- לא... לא חד גדיא, פרהאד, זה החלק הכי כיפי.
- נו אז יופי.
- אבל לא נעים מהילדים, מסכנים נשארו ערים עד עכשיו.
- באיזה צד אתה בוס???
- אני בצד שלנו, של הרעים, אבל זה שאנחנו רעים לא אומר שצריך להפסיק להיות בני אדם.
- אוקי אז לא נזרוק טילים בכלל בליל הסדר?
- לא נזרוק בכלל. וזה הכי יטריף אותם, כי הם כל הזמן יהיו בלחץ מהטילים שיבואו וזה יהרוס להם את כל הערב.
- אתה גאון בוס! אז בעצם יש לנו חופש בפסח?
- בדיוק. לא צריך להיות פה בכלל. נתראה אחרי החג.
- יאללה ביי בוס.
- רק אל תשכח ספירת העומר.
- מה אמרת?
- אה... שום דבר.●

בס"ד

חג חירות שמח

לקהילת אורט ישראל

בריש גלי

הנהלת רשת אורט ישראל מברכת את התלמידים, צוותי הניהול וההוראה, עובדי המנהלה ובני משפחותיהם לרגל חג הפסח.

אנו מקבלים את החג בראש מורם ובלב מלא הודיה, וחוגגים את חירותנו מתוך חוסן ובערבות הדדית.

בימים אלו, מילות ההגדה מקבלות משמעות מוחשית מאי פעם:

"בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם."

אנו מביטים בגאווה בתלמידינו ובבוגרינו העומדים בחזית ההגנה על המולדת, ומחזקים את ידיהם ואת ידי משפחותיהם.

יהי רצון שחג הפסח יביא עמו רוח של התחדשות, אחדות ותקווה לכל בית בישראל ולכל משפחת אורט ישראל.

בברכת חג פסח שמח וכשר,

מיקי בר
יו"ר דירקטוריון רשת אורט ישראל

רז פרוליך
מנכ"ל רשת אורט ישראל

אורט ישיבת מערב השומרון, אלקנה	**אורט נווה הרצוג שרה,** בני ברק
אורט אולפנת השומרון, אלקנה	**אורט ארץ יהודה,** זוהרים
אורט אולפנת שלהבת, שוהם	**אורט ישיבת נריה,** יבנה
אורט דרכי אלישע, ראש העין	**אורט אולפנת יבנה,** יבנה
אורט דרוקמן, אשקלון	**אורט מקיף יהודה,** עפולה
אורט אולפנית, קריית שמונה	**אורט האולפנית,** טבריה
אורט ישיבת המתמיד, קריית שמונה	**אורט הישיבה התיכונית,** טבריה
אורט פסגות, בית שאן	**אורט כנפי אלישע,** עכו
אורט אולפנת השחר, בית שאן	**אורט נופים,** נופים
אורט אביתר, בית שאן	**אורט פלך,** ירושלים
אורט גרוס, קריית גת	**אורט אולפנת הראל,** נהריה
אורט האולפנה, קריית גת	**אורט מדרשית נעם,** כפר סבא
אורט ישיבה תיכונית, קריית גת	**אורט ישיבה תיכונית,** מעלות

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

סיפור מותח

מאיפה הגיע אחד באפריל, איך זה קשור למהפכה האסלאמית באיראן, ומה קורה בפעם הנדירה שבה התאריך הזה פוגש את ליל הסדר

לא בכל שנה ליל הסדר יוצא בדיוק באחד באפריל. למען האמת זה כל כך נדיר שהפעם האחרונה שזה קרה הייתה בשנת 1799, כשנפוליאון יצא למבצע חמץ ושביעי של פסח יצא בנר שמיני של חנוכה. אבל ייתכן שהמצאתי את זה הרגע, הא הא, אחד באפריל, איך עבדתי עליכם.

פעם, לא לפני המון שנים, אחד באפריל היה יום שבו כולם היו מותחים את כולם. בכיתה, בעבודה, בבורסה, בעצם בבורסה מתיחות הן עניין יומיומי, רק שהיום קוראים לזה ספקולציות. אפילו במהדורות החדשות ברדיו היו שותלים איזו מתיחה עסיסית וכל המדינה הייתה סוערת במשך יום שלם, לא משהו מאוד קשה בתקופה שבה הדרך היחידה להתעדכן במה שקורה הייתה באמצעות שני ערוצי רדיו, רשת ב' וגלי צה"ל. באחד באפריל 1979, לדוגמה, יום אחרי שישראל זכתה באירוויזיון עם השיר 'הללויה', דיווחו ביומן הצהריים של רשת ב' שהממשלה מתכוונת להפוך את השיר הזוכה להמנון המדינה במקום 'התקווה'. ב־1981, ארבעה ימים אחרי שמכבי תל אביב זכתה באליפות אירופה בכדורסל, אותה רשת ב' סיפרה שהתאחדות הכדורסל האירופית דורשת לערוך משחק חוזר, כי הניצחון היה על חודה של נקודה. ב־1988 פורסם ב'ידיעות אחרונות' שהממשלה מבטלת את המע"מ עד יום העצמאות, מה שגרם לציבור הצרכנים לרוץ לחנויות רק כדי להיווכח שהם יצאו פראיירים, ולא בפעם הראשונה. ב־1986 חייל באמ"ן פברק ידיעה ביטחונית סנסציונית שהקפיצה את צמרת צה"ל לשווא, ללמדנו שלשקר יש רגליים, אבל הרבה שכל אין לו.

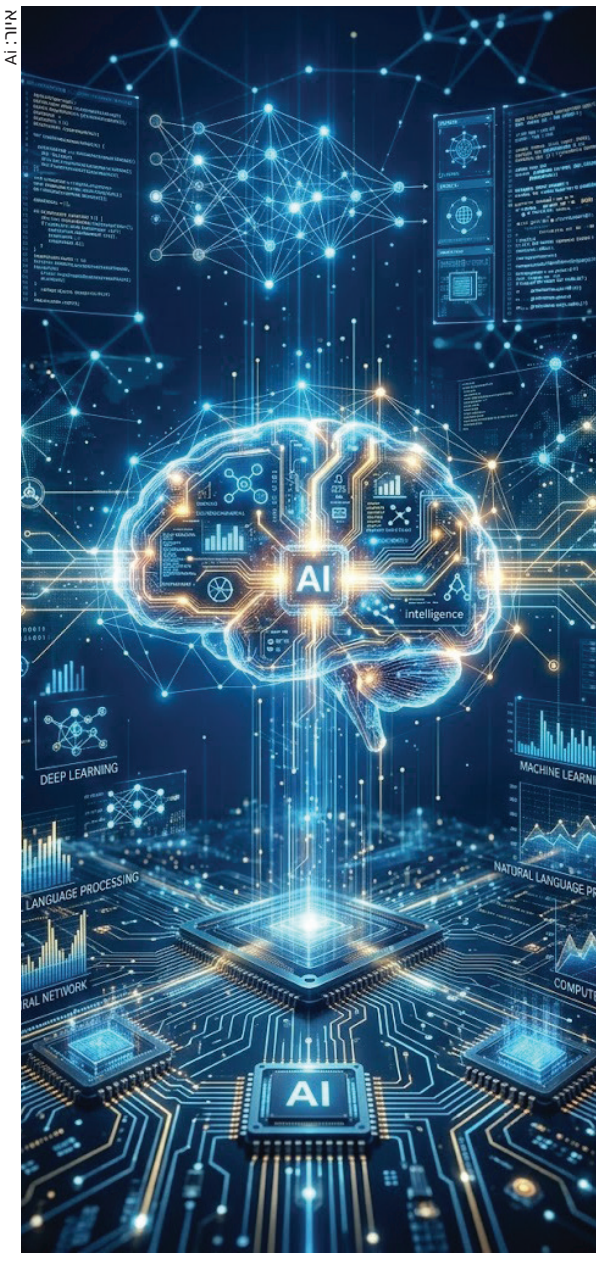
מאז הקטע המוזר הזה של מתיחות די יצא מהאופנה, כנראה בזכות העובדה שיש לנו המון מקורות מידע ואנחנו הרבה פחות תמימים מפעם. ומי צריך יום אחד של מתיחות כשכל השנה עובדים עלינו והאמת ממילא נעדרת, כל היודע דבר על מקום הימצאה מתבקש לדווח מיד, אם כי אף אחד לא יאמין לו.

הגרב של הגבר

כאן המקום לשאול (כי פסח וזה) מאיפה בעצם הגיע המנהג המגונה לשקר באחד באפריל, ואיך תרבות הגויים הנלוזה הזאת חדרה אלינו. זאת אומרת גם אנחנו משקרים מדי פעם, בעיקר בפסח. למשל כשהילד הקטן שר בקול רועד מה נשתנה וכולם עושים את עצמם כאילו הם לא יודעים את התשובה. או כשהאחים הגדולים שלו גונבים לי את האפיקומן ואני מבלף שזה בכלל לא אכפת לי (זה לא ממש נכון, אבל הם התחילו). שלא לדבר על זה שהמרור שלנו הוא חסה וזה לא באמת מר, מר צווינגנשפוץ שמאריך בסיפורים שאפילו לא קשורים ליציאת מצרים, בזמן שכולם מסביבו רק רוצים להגיע כבר לאוכל בשלום, זה מר.

אבל אחד באפריל הוא לא שקר, הוא קשירת קשר נגד האנושות שבסך הכול רוצה לתת אמון בבני אדם, והם מרמים אותה בדעה צלולה ועוד צוהלים אחר כך לאידה. כאילו שאנחנו צריכים יום מיוחד שיזכיר לנו שבעלמא דשקרא שאנחנו חיים בו, כל יום הוא אחד באפריל.

אף אחד לא באמת יודע מאיפה הגיע אחד באפריל, אולי הוא בעצמו סוג של מתיחה. אומרים שאחד באפריל הוא נצר לרומא העתיקה, שם היו עורכים באביב נשף מסכות כדי שיום אחד בשנה האנשים הפשוטים יוכלו לשקר לעצמם שגם הם מהמעמד הגבוה. סברה אחרת טוענת שבלוח היוליאני היום הראשון בשנה היה אחד באפריל, וכשאירופה עברה ללוח הגרגוריאני זה בלבל אותם, ועד היום תושבי היבשת הזאת מחורפנים על כל הראש. יש גם טענה שאחד באפריל הוא בסך הכול ביטוי לתקופה המשוגעת הזאת שמזג האוויר מותח אותנו, שולח אותנו החוצה עם מעיל ומטרייה ואז מוציא את השמש מבין העננים וצוחק עלינו.

אויר: AI

במקום להודות באמת, מסבירים שהיא זיוף של AI. אילוסטרציה

מאז ועד היום עובדים עלינו בעיניים. עוברים לשעון קיץ בשיאה של סופת גשם משתוללת, מזמנים אותנו ל־60 יום מילואים ומאריכים לחצי שנה, מספרים לנו שהשופט סולברג הוא שמרן. שזה קצת נכון, הוא באמת עוזר לשמר את הדיקטטורה של מערכת המשפט

ויש עוד עניין, שקשור ליהודי ההוא שייסד את הנצרות, זה שהמאמינים שלו טוענים שהוא נולד מרוח הקודש וחוגגים לו ב־24 בדצמבר יום הולדת עם עץ מקושט ומתנות בתוך גרביים (אני מקווה בשבילם שאלה לא הגרביים שלו, גברים לא נוטים להחליף גרביים לעיתים קרובות מדי). אז אם אותו האיש נולד ב־24 בדצמבר, ובברית המילה שלו נערכה באחד בינואר, קחו תשעה חודשים אחורה לפגישה בין אמא שלו למה שהם קוראים רוח הקודש. לאיזה תאריך הגעתם? אחד באפריל, יום השקר הגדול.

פרעה התחנן שנצא

מאז ועד היום עובדים עלינו בעיניים. עוברים לשעון קיץ בשיאה של סופת גשם משתוללת, מזמנים אותנו ל־60 יום מילואים ומאריכים לחצי שנה, מספרים לנו שהשופט סולברג הוא שמרן. שזה קצת נכון, הוא באמת עוזר לשמר את הדיקטטורה של מערכת המשפט. כי בכל שקר חייב להיות גרעין קטן של אמת, אחרת הוא יהיה לגמרי מנותק מהמציאות ואף אחד לא יאמין לו. גם לאזרחי איראן סיפרו פעם שמועצה עליונה של חכמי דת תיטיב איתם הרבה יותר משלטונו של השאה, כמו שמסבירים לנו היום שרק יועצים משפטיים שלא נבחרו על ידי הציבור מייצגים נאמנה את האינטרס הציבורי. וכל תנועות ההתנגדות באיראן האמינו, התלכדו סביב האייתולה חומייני והכריזו על איראן כרפובליקה אסלאמית מתונה ומתקדמת. ההכרזה, אגב, הייתה באחד באפריל, 1979.

עוד לפני הולדתו של אותו האיש ומאמיניו שרדפו אותנו באמתלה שהרגנו להם את המשיח, הרבה לפני שהשיעים באיראן התחרו עם הסונים מי מהם מפיץ נגד היהודים תעמולה יותר ארסית, היה במצרים כהן דת אלילי שרקם נגדנו עלילות שלא היו מביישות גם את בכירי האנטישמים. קראו לו מנתון, הוא חי במאה השלישית לפני הספירה, ובחיבורים המלומדים שלו הוא הסביר שבני ישראל לא באמת היו עבדים במצרים, הם היו מצורעים שפלשו למצרים, החריבו אותה, התעללו בתושביה וזבחו את אלוהיה. המלך פרעה בכלל לא ניסה לשעבד אותם אלא להפך, התחנן שיעזבו, אבל הם סירבו ובסוף לא הייתה לו ברירה והוא נאלץ לגרש אותם בכוח. כן, כבר אז האשימו אותנו בכיבוש.

בסיפור הפנטסטי הזה יש טיפה של אמת, כי ככה מתנהל שקר. כן, הקדוש ברוך הוא התעלל במצרים, זה כתוב בפירוש בספר שמות. נכון, שחטנו את הפרה הקדושה של המצרים, זאת אומרת את הכבש. אבל עדיין חסרים כמה פרטים קטנטנים, כמעט זניחים. למשל שבני ישראל הגיעו למצרים לא כדי לכבוש אותה, אלא כי הם היו האחים של המשנה למלך שהציל את מצרים מרעב. ושהמצרים הפכו אותם לעבדים ורצחו את ילדיהם בדם קר. ושאחרי שפרעה כביכול גירש אותם, הוא רדף אחריהם עד לים סוף כדי להחזיר אותם בכוח. אבל למה לדבוק באמת אם אפשר לתת לדמיון להשתולל. למה להודות לעם היהודי שהביא לעולם את בשורת החירות, אם אפשר להאשים אותו בפשעי מלחמה. במקום לספר ביציאת מצרים, מספרים סיפורי אלף לילה ולילה. במקום להודות באמת, מסבירים שהיא זיוף של AI. במקום להילחם באויב, מאשימים חיילים מכוח מאה במעשים שלא היו ולא נבראו.

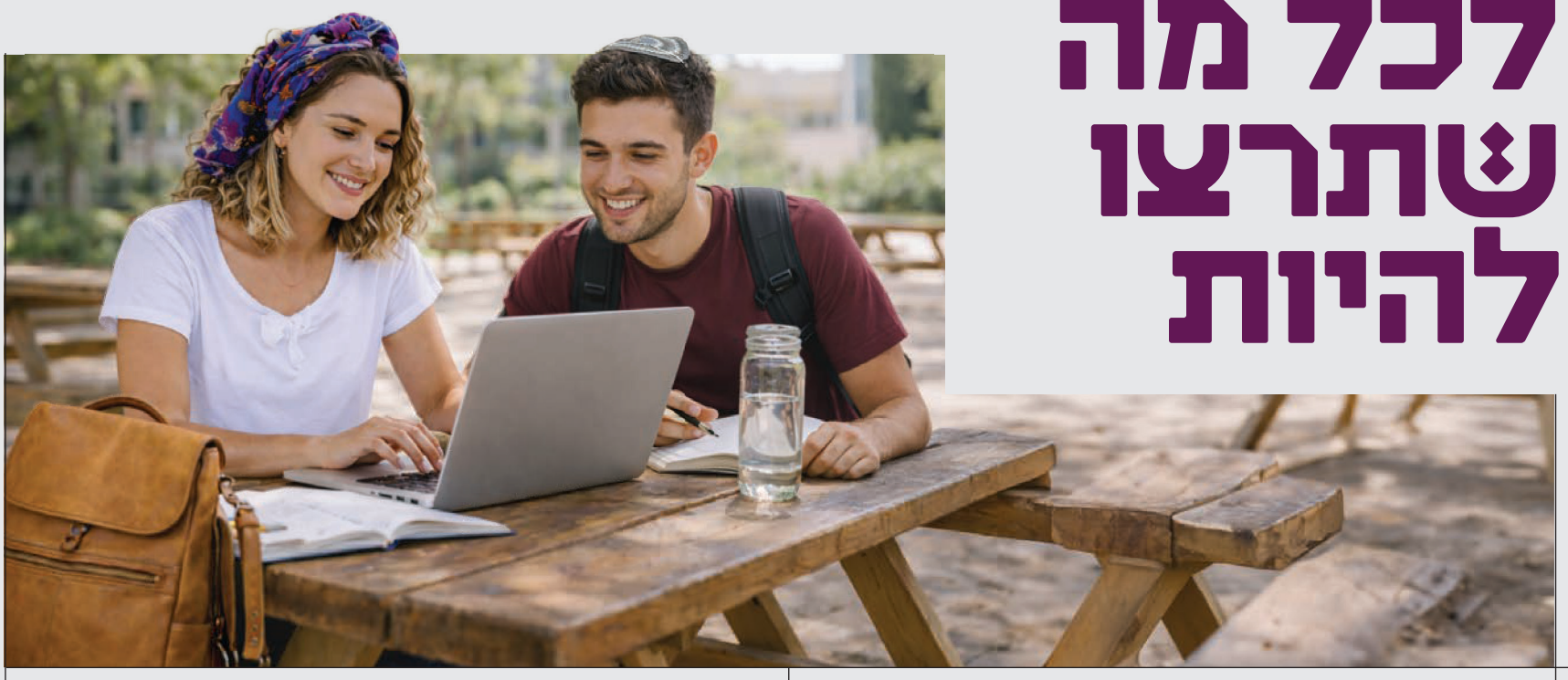
לכן טוב שפעם בכמה שנים ליל הסדר ואחד באפריל נפגשים. בעידן שבו האמת היא אפילו לא אופציה, כשהבינה המלאכותית דוהרת קדימה והבינה האנושית בוטלה מחוסר עניין לציבור, כשגם בדור הזה עומדים עלינו לכלותנו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם, טוב שאנחנו מצווים להעביר את הסיפור מדור לדור. לפחות אנחנו זוכרים מה האמת, ומה סתם מתיחה של אחד באפריל.●

המכללה האקדמית אשקלון

AAC

כל האפשרויות פתוחות

לכל מה שתרצו להיות

50% הנחה בדמי הרישום

שנה ראשונה חינם*

תוכניות הלימוד לתואר ראשון

מדעי החברה

B.A. בפסיכולוגיה

B.A. בפוליטיקה וממשל

B.A. בלימודים רב-תחומיים במדעי החברה במסלולים**:

- מינהל עסקים
- משאבי אנוש
- חינוך

הפקולטה לכלכלה

B.A. בכלכלה וחשבונאות
← לקראת רישיון "רואה חשבון"

B.A. בכלכלה וניהול

B.A. בכלכלה ושוק ההון

B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

מדעי הרוח

B.A. בלימודי ארץ ישראל

ביה"ס למדעי הבריאות

B.Sc. במדעי התזונה
← תוכנית ארבע שנתית כולל הכשרה ומוכרת כקדם רפואה

B.A. בבריאות הציבור

B.S.N. באֶחָיוּת (סיעוד)

B.S.N. תוכנית להסבת אקדמאים באֶחָיוּת (סיעוד)

הפקולטה לעבודה סוציאלית

B.S.W. בעבודה סוציאלית

B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

מדעים מדוייקים

B.Sc. במדעי המחשב

הפקולטה לקרימינולוגיה

B.A. בקרימינולוגיה

תוכניות הלימוד לתואר שני

M.A. בכלכלה יישומית

M.A. בקרימינולוגיה

M.Sc. במדעי המחשב

M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית

M.S.N. באֶחָיוּת (סיעוד)***
במגמת איכות ובטיחות הטיפול

M.A. עם תזה בפסיכולוגיה רפואית

M.S.W. בעבודה סוציאלית

M.S.W. בעבודה סוציאלית רפואית***

M.S.W. עם תזה בעבודה סוציאלית רפואית***

שכר לימוד אוניברסיטאי

*לחיילים משוחררים ומסיימי שירות לאומי-אזרחי על פי חוק

** המסלולים לא יצוינו בתעודת הגמר אלא בנספח גיליון ציונים

*** קבלת התואר מותנית באישור המועצה להשכלה גבוהה

מלגות | מרכז לפיתוח קריירה | מרכז חוסן | מכינות קדם אקדמיות | מעונות | קמפוס חרדי 08-6210080

*9925
www.aac.ac.il

לפרטים נוספים סרקו את הקוד

*פרסומי ישראל

צילום: נעמית אביהוד

המרעיד הרשמי של בית המשפט

עורך הדין דוד פטר הפך למייצגה הלא רשמי של הממשלה מול שופטי בג"ץ, ובהופעותיו שם הוא לא רק מביא סגנון תיאטרלי מרתק, אלא גם חותר באומץ תחת הנחות היסוד שקבע הממסד המשפטי

מ־י אמר שדיון בבית המשפט העליון צריך להיות משעמם? ובכן, שופטי בית המשפט העליון בדורות האחרונים (לפחות מאז שפרש השופט חשין המנוח), נציגי המדינה בערכאות, העותרים הסדרתיים הטרחנים וידידי בית המשפט למיניהם - כל אלה סברו שההליך חייב להיות יבש, משמים, ארכני עד זרא ומנקר ראשים. עד שהגיע בחור אחד, צעיר בנוף, שמתחת לגלימה השחורה מחויבת הטקס לובש טוקסידו בצבע בז' עם מטפחת ירקרקה בכיס החזה, ובעל תשלובת משקף־כיפה שמתעתעת בצופה: האם מדובר בחובש ספסלי הבימה או במשיחיסט קיצוני?

התשובה הבלתי שגרתית היא שמדובר בחובש ספסלי תיאטרון שהוא משיחיסט הזוי. עורך הדין דוד פטר, המרענן הרשמי של היכל בית המשפט העליון, הוא משפטן מבריק שגדל בחוגי המשיחיזם ובלט בפורום קהלת הימני, אך במקביל גם דובר פילוסופיה ותרבות אירופית קלאסית שוטפת. הדמות הבלתי שגרתית, לצד הכישרון המשפטי המובהק, קידמו את פטר לאולפנים ולכלי התקשורת השונים, ובשנה האחרונה גם אל התפקיד הבלתי רשמי שקיבל על עצמו: היועץ המשפטי לממשלה בפועל.

מאז נתגלע הסכסוך בין הממשלה ליועצת המשפטית שלה בגלוי, עד כדי פיטורין שנעצרו בצו בג"ץ, נאלצים שרי הממשלה והממשלה עצמה לחפש לעצמם ייצוג פרטי. בהרב־מיארה נוקטת באופן עקבי עמדה לעומתית ללקוחות שלה - שרי הממשלה - אבל בכך היא פתחה פתח למינוי בלתי רשמי שספק אם היה עובר בצינורות המקובלים. פטר ייצג שרים בממשלה בלא מעט תיקים, ובמיוחד את השר שהוא גם שיאן העתירות - איתמר בן גביר.

פטר מוצא את עצמו פעם אחר פעם טוען מול שופטי בג"ץ בשם הממשלה ושריה, וניכר כי הוא נהנה מכל רגע. ובזכות רפורמת השידורים החיים מבג"ץ, גם אנחנו זוכים ליהנות. כל זכות דיבור שהוא מקבל הופכת למופע יחיד בתיאטרון. פטר מביא ציטוטים מן הספרות הקלאסית, מההיסטוריה האנושית ומהמקורות היהודיים, מפליא בתרגילים רטוריים, וטובע משפטי מחץ שנגזרים מיד ומופצים ברשתות החברתיות.

מאתגר את השופטים במגרש שלהם

אבל אם נניח לרגע בצד את הסגנון, שהוא חשוב בהחלט, פטר מחדש בעיקר במהות. התרגלנו שגם כשהממשלה מביאה ייצוג פרטי, הוא בדרך כלל שייך לדור ישן ועייף. אלה עורכי דין שנחשבים ל"כרישים הגדולים" בשוק, אבל הם שפמנונים קטנים מאוד במשפט החוקתי. הם בדרך כלל נושאים את המשקעים של הכבוד המוגזם והבלתי רציונלי לשופטים, תקועים בפרדיגמה שיצר אהרן ברק בלי יכולת לאתגר אותה מהשורש, וגם לא בקיאים במיוחד ברזי המחקר של התחום החוקתי.

פטר מגיע ממקום אחר. שנים ארוכות הוא חקר את המשפט החוקתי ואת תעלולי הממסד המשפטי, ושדה הקרב מבחינתו נמצא שם. בכל דיון הוא שב עם השופטים הנדהמים אל היסודות: מניין זכות העמידה של העותרים דנן? איזו סמכות יש לבית המשפט להתערב? במה יפה שיקול הדעת של שופט מזה של המחוקק? וכשזה בא בסגנונו החד והתיאטרלי, הטיעונים האלה משלהבים ממש את הציבור הימני.

פטר עוד לא בן 40, אך איחול נפלא לכולנו הוא שמשבר גיל ה־40 ייחסך ממנו כשתפקידו הלא רשמי כיועץ משפטי לממשלה ייהפך לרשמי.

יוני רוטנברג

★★★

פטר מוצא את עצמו פעם אחר פעם טוען מול שופטי בג"ץ בשם הממשלה ושריה, וניכר כי הוא נהנה מכל רגע. כל זכות דיבור שהוא מקבל הופכת למופע יחיד בתיאטרון. פטר מביא ציטוטים מן הספרות הקלאסית, מההיסטוריה האנושית ומהמקורות היהודיים, מפליא בתרגילים רטוריים, וטובע משפטי מחץ שנגזרים מיד ומופצים ברשתות החברתיות

★★★

★ דוד פטר ★

גיל:
38

מצב משפחתי:
נשוי פלוס שלושה

מקצוע:
עורך דין
ופרשן משפטי

מקום מגורים:
יקיר

לא ידעתם:
עוד בימי חטיבת הביניים למד באותה כיתה עם כתבנו המשפטי אבישי גרינצייג, שכיום מסקר את הופעותיו בבית המשפט

איך הגענו ל-500 זוגות?

לא יודעים. זה אתם עשיתם.
אולי ככה זה כשחברים
משדכים לחברים.

הצטרפו אלינו

שגרירים בלב
חברים משדכים לחברים

בשיתוף
המרכז האקדמי לב
MIZRACHI

צילום: פיני סילוק

החדשות הטובות

מהדורת חדשות סוף השבוע בהגשתה נסקה אל המקום השני בטבלת הרייטינג, ובתוכניתה 'מפגש קצוות' היא סודקת לראשונה את שריון הזחיחות של ראשי השמאל ■ העיתונאית נווה דרומי ממשיכה את השליחות גם כשהיא באמצע חופשת לידה

נוה דרומי

גיל:
40

מצב משפחתי:
נשואה ואמא לשלושה

מקום מגורים:
תל אביב

מקצוע
עיתונאית, פובליציסטית ומגישת 'קבינט שישי', מהדורת החדשות המרכזית של ערוץ החדשות i24NEWS

לא ידעתם:
את חופתה לפני כשנה הנחה העיתונאי ידידיה מאיר והרב המקדש היה אביו, הרב אליאב מאיר

כבר כמעט שנתיים שהעיתונאית נוה דרומי מגישה את 'קבינט שישי', מהדורת החדשות המרכזית של ערוץ i24NEWS שמעניקה קונטרה לאומית למהדורות שישי הוותיקות. המהדורה מגישה לציבור הישראלי חדשות ברוח ציונית לא מתנצלת. לעיתים חוטפת דרומי אש צולבת מאורחיה, אך נראה כי העשייה הטלוויזיונית הפובליציסטית תפורה למידותיה. עדות לכך, כאמור, הם אחוזי הצפייה הגבוהים של המהדורה בהובלתה.

לחשוף מיהו רזי ברקאי

נווה אוחזת תוך כדי שיחה את בנה בן החודשיים שפרצה המלחמה עם אירן, העיתונאית נוה דרומי הייתה בביתה במהלך חופשת לידה עם בנה התינוק. אבל קולות המלחמה והתחושה הפנימית שמדובר באירוע בקנה מידה היסטורי דחפו אותה להיכנס לחליפת המגישה ולהתייצב בתוכניתה 'קבינט שישי'. החלטתה להתגייס למשימה העיתונאית בימי המלחמה כנראה הוכיחה את עצמה, כי מהדורת החדשות בהובלתה שוברת בימים אלה שיאים חדשים, ועל אף שעלתה לאוויר עם השקת הערוץ לפני פחות משנתיים, התברגה למקום השני בסופי השבוע בישראל עם אחוזי רייטינג שמותירים מאחור את מהדורות החדשות הוותיקות של כאן 11 וחדשות 13.

בבית הוריה שבאלוני אבא בעמק יזרעאל. נראה שהיא נהנית מאוד מרגעי האימהות. דרומי בת ארבעים, נשואה לאדריכל ינון בן דוד, ועוז הקטן הוא בנם המשותף. לדרומי שתי בנות נוספות מנישואיה הקודמים. "המשפחה שלי זה דבר שמאוד חשוב לי, ואני רוצה גם להצליח למצות את הזמן עם הקטנטן שלי כמה שיותר".

דרומי הפכה לפה בשביל מחנה הימין ומתעמתת עם סוגיות שנוגעות בנימי הנפש של החברה הישראלית. בתוכנית הראיונות שלה 'מפגש קצוות' היא פוגשת אישי ציבור מהצד השמאלי של המפה הפוליטית ובוחנת את השקפת עולמם בזכוכית מגדלת. בין המרואיינים שנטלו חלק במפגש יוצא הדופן הזה נכללים רבים, ובהם האלופים במילואים עמוס ידלין, דן הראל, גדי שמני ועמירם לוין, יושב ראש התנועה לאיכות השלטון אליעד שרגא, מנהל גימנסיה הרצליה זאב דגני, האומן יאיר גרבוז ועוד.

אי אפשר להישאר אדיש לראיונות הללו. דרומי מלהטטת בין טענותיהם ומוציאה מבני שיחה אמירות שגורמות לצופה לנוע באי נוחות בכיסאו מגודל ההתנשאות והניתוק של המרואיינים. והם יושבים להם, בזה אחר זה, ראשי השמאל, אישי ציבור ומנהיגי המחאה, שלל לשעברים, ומבקשים לשטוח את השקפת עולמם המלומדת. אבל דרומי בכישרון רב מעמתת אותם פעם אחר פעם עם אמירותיהם הרדיקליות מהעבר, ועם הנזק שבמעשיהם

סוסיא
מרכז סיור ולימוד

סוסיא
עיירה יהודית קדומה

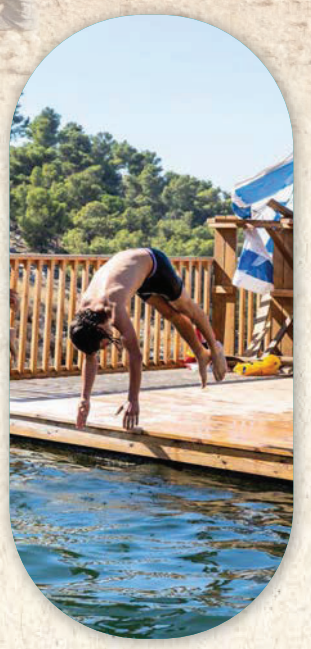
החברה לפיתוח הר חברון

מועצה אזורית הר-חברון

תיירות חבל
יתיר

פסח כשר ושמח

מתיירות חבל יתיר- הר חברון

מעיינות
סיורים מודרכים
תיירות חקלאית
סוסיא הקדומה
משחקי ניווט
יקבים

מחזקים את ידי צה"ל וכוחות הבטחון ומחכים לארח אתכם בהתאם למצב הבטחוני

לעדכונים על פעילות בהתאם להנחיות פיקוד העורף מוזמנים להיכנס לאתר שלנו
WWW.GOYATIR.CO.IL

ובעמדותיהם המנותקות. במקום הליטוף שאליו היו מורגלים מאמצעי תקשורת אחרים, אצל דרומי הם נאלצים לתת תשובות ולנמק את דעותיהם, בלי הנחות.

רגעים חזקים במיוחד בריאיון נצפים כאשר המרואיינים מביעים את פליאתם משאלותיה של דרומי ויוצאים מכלל איזון. כך למשל העיתונאי הוותיק רזי ברקאי, שהפטיר בבוז: "לשנינו יש תעודת עיתונאי, אבל לא בטוח ששנינו עיתונאים". אבל גם ברגעים אלה דרומי מישירה מבט ומתעקשת להמשיך בריאיון כסדרו. הזלזול וההתנשאות לא מרתיעים אותה. בכישרונה הרב היא ממשיכה להקשות, לצטט ולהוכיח את טענותיה, ולא מתרגשת מהמצוקה שבה נמצאים מרואייניה כאשר היא דורשת מהם תשובות. דגש מיוחד היא שמה על חלקם של המרואיינים בתופעת הסרבנות (או "אי ההתייצבות" כפי שהם מכנים זאת) ערב ה־7 באוקטובר ותוהה האם הם מתחרטים על כך.

"מפגש קצוות מציע משהו שלא רואים בימינו בתקשורת יותר מדי, והוא מפגש בין שתי תפיסות עולם שנעשה בדרך ידידותית - ככה לפחות אני רואה את זה, ואני מקווה שגם המרואיינים שלי מרגישים ככה".

לא בטוח שזו התחושה של האנשים שיושבים מולך. אפשר לראות את הזחיחות והביטחון המופרז בהתחלה, ואיך את מצליחה בסוף איכשהו לערער אותם.

"אני תמיד אומרת למרואיינים שלי שאני באה בלב שלם ובנפש חפצה, ומה שבסוף יוצא זה בידיים של המרואיין. המטרה שלי היא לא לבוא ולהקטין, אלא באמת לנסות ולשוחח על תפיסות עולם ועל אירועים שעל סדר היום. בסוף מה שיוצא הוא שלהם. נכון שיש מפגשים שהמרואיינים רוצים לקום וללכת ויש מפגשים שיש בסוף חיבוק, ככה שזה מאוד משתנה".

רגע עיתונאי מזוקק, מציינת דרומי, היה בריאיון הבלתי נשכח עם העיתונאי הוותיק רזי ברקאי, שהפך בתוך שעות ספורות לוויראלי: "הריאיון עם רזי ברקאי היה משהו שרק בדיעבד הבנתי עד כמה הוא היה משפיע וחשוב. היום במקרה מישהו אמר לי שהוא מרצה בחוג לתקשורת ושם לומדים את הריאיון, ואת אומרת לעצמך: וואלה, לומדים את זה. אבל אלה דברים שאת יודעת רק בדיעבד".

כשישבת שם והוא התנשא עלייך, גם כשידע שהמצלמות מתעדות הכול, לא הבנת שקורה פה משהו גדול שחושף את קלונו ברבים?

"הרגשתי שקורה שם משהו, אבל לא ידעתי שזה יתפוצץ ככה. את לא תמיד יודעת מה יזיז את הציבור, מה ייגע לו בנימים הכי רגישים. כשישבתי שם בריאיון הרגשתי שקורה משהו שהוא מעבר, שיש אנרגיה באוויר, אבל לא יכולתי לדעת מה בסוף יתפוס".

ומה את חושבת שהיה בריאיון הזה שכל כך תפס?

"רזי ברקאי הוא איש תקשורת ותיק ומוכר. הוא העביר את החדשות במשך עשרות שנים להורים שלנו ולנו, ופתאום משהו נחשף באדם הזה, שהיה אחראי על החדשות, ושהיה אחראי לתווך אותן לכולנו. נחשף ברבים מה הוא חושב על מי שהוא העביר להם את החדשות".

להשמיע את הקול שהושתק

תוכנית הראיונות 'מפגש קצוות' משודרת במסגרת מהדורת 'קבינט שישי', "שזאת מהדורת חדשות שאין כמותה היום בישראל", מציינת דרומי.

את יכולה לשים את האצבע למה רבים מהציבור בישראל בוחרים לצפות במהדורה הזאת דווקא?

"זאת שאלה שדנים בה רבים בכל מה שקשור לאג'נדה התקשורתית בישראל לאורך השנים. אחרי שאנחנו פחות משנתיים באוויר, בתוכנית עם תקציבים שהם לא כמו של האחרים, היא מצליחה למצב את עצמה במקום השני והמכובד ברייטינג. אני חושבת שזה קורה כי אנחנו מביאים קול שלצופה הישראלי לא היה עד היום. קול

★★★

"יש רגעים שבהם את מרגישה שאת עושה דברים שהם מעבר. למשל, עם לוחם כוח 100 שהגיע אלינו לאולפן בשבוע שעבר. הוא עומד מולך ואת רואה אדם שהנפש שלו שבורה לגמרי, אבל מבחינתו את היית במשך כל הזמן הזה הקול שלו. בשבילו, העובדה שאנשים נלחמו על שמו הטוב ועל חפותו, זה היה עולם ומלואו"

★★★

ציוני, פטריוטי, שמציג את הדברים כמו שהם".

"אנחנו לא ממציאים את החדשות. אנחנו מציגים את הדברים כפי שאנחנו רואים אותם. מבחינתנו מה שקורה באיראן הוא ניצחון מוחלט. מבחינתנו מה שישראל עשתה בשנתיים וחצי האחרונות בעזה, בסוריה ובלבנון אלו דברים שלא היינו יכולים לחלום עליהם. אנחנו מביאים את הדברים כפי שהם. מקומות אחרים פשוט לא מביאים אותם, או מביאים אותם בראייה המצומצמת שלהם", היא מתארת את הקול המיוחד של מהדורת החדשות בהובלתה. "אנחנו מציגים על היועמ"שית זווית שאמצעי התקשורת האחרים לא מגישים. אנחנו מדברים על כוח 100 ועל העוול שנעשה להם כפי שלא דיברו במקומות אחרים, ועוד לפני שבוטל כתב האישום נגדם", היא מחדדת. "אנחנו מציעים תוכן ודעות שקיימים בציבור הישראלי, ופשוט לא היו נוכחים במהדורות המסורתיות בסופי השבוע".

ואת מרגישה שהציבור מבחין בהבדל?

"חד־משמעית. התגובות שאנחנו מקבלים הן מדהימות. לא רק מה שרואים על המסך, גם מה שמגיע לרשתות. ובסוף אחוזי הצפייה מדברים בעד עצמם".

למקצוע העיתונות היא הגיעה כמעט במקרה, והיום היא רואה בכך זכות גדולה. "לא תמיד חשבתי שאהיה עיתונאית. זה משהו שצמח עם הזמן לאורך השנים, וככל שעשיתי את זה יותר, ככה זה פתח לי את התיאבון. אני חושבת שב'קבינט שישי', יחד עם העורך שלי משה הרוש והצוות הנהדר, בנינו משהו שהוא ברמה האישית בול אני, בול הדעות שלי וכל מה שאני מאמינה בו. והמקום הזה בקריירה הוא מקום שאני מאוד שמחה ומודה שהגעתי אליו. אני מרגישה שיש לי פה את האפשרות לעשות דברים שלא תראי בערוצים אחרים בטלוויזיה".

כשאני מנסה לברר מהו הכוח שמניע אותה בעשייתה העיתונאית, היא מודה ש"ביום יום אנחנו עסוקים בעיקר בעבודה וחושבים איך להגיע להישגים, איך לדבר עם הצופה, מה להביא שיעניין, פחות חושבים במובנים של שליחות. אבל יש רגעים שבהם את מרגישה שאת עושה דברים שהם מעבר", היא מחדדת. "למשל, עם לוחם כוח 100 שהגיע אלינו לאולפן בשבוע שעבר. הוא עומד מולך ואת רואה אדם שהנפש שלו שבורה לגמרי, אבל מבחינתו את היית במשך כל הזמן הזה הקול שלו. אנחנו אפילו לא ידענו את זה, אבל מבחינתם העובדה שאנשים דיברו בשבילם ונלחמו על שמם הטוב ועל חפותם, זה היה עולם ומלואו. אלה רגעים שבאמת את מרגישה שאת עושה משהו טוב".

צילום: יורי סקוירסקי i24NEWS

צה"ל, חבל שלא הקשבתם

בנוסף לעשייה הטלוויזיונית, באמתחתה גם ספר העיון 'פרחים בקנה', בהוצאת סלע מאיר. הספר יצא לאור שנה בלבד לפני 7 באוקטובר. בספרה היא סוקרת את השינויים שעברה המערכת הצבאית בישראל, ממערכת לוחמת למערכת שמכילה את האויב ולא חותרת להכרעה, וכזאת שעסוקה בלקדם תהליכים פמיניסטיים רדיקליים שפוגעים בעמידות צה"ל ובחוסנה הלאומי של מדינת ישראל. הספר זיכה אותה בפרס מולדובן לספרות צבאית חדשה, אך זכה בימים שלפני המלחמה לקיתונות של ביקורת.

את חשה שאולי זו החמצה שהקול החשוב הזה לא נשמע לפני ה־7 באוקטובר?

"חד־משמעית. הספר עוסק בכך שהצבא ויתר על ההכרעה ועל הניצחון. אני מביאה בספר את תפיסת צה"ל ממלחמת לבנון השנייה, שם אני מתארת איך הצבא מוותר על הערכים האלה ומאמץ ערכים אחרים ומה ההשלכות של הוויתור הזה. ואני חושבת שבמובן מסוים בצה"ל של לפני ה־7 באוקטובר היו את כל הסימנים שהוא לא יעמוד במשימה ביום פקודה, ולצערי זה מה שקרה".

את חושבת שהיום משהו השתנה?

"אני חושבת שהקול הזה נשמע יותר, ואני מזכירה שכל מי שדיבר ככה לפני ה־7 באוקטובר קראו לו משוגע ופוגע בצה"ל. גם נגדי היו כמה מאמרים ב'הארץ'. שאגב, זה ממש בסדר. אבל כן, חבל שלא הקשיבו וחבל שתפיסת העולם לפני ה־7 באוקטובר הייתה שכל פעולה התקפית היא בגדר מיליטריסטית ומסכנת את הציבור ואת ישראל. אני שמחה לראות שרוב גדול, גם בציבור וגם בדרג המדיני, שינה את עמדתו הביטחונית". אולי בימים הרי גורל אלה, אחרי ה־7 באוקטובר, יזכה ספרה של דרומי לתשומת הלב המתבקשת ויוביל לתיקון העומק הנדרש במערכות כולן.

רבקי גולדפינגר

כבר
זכיתם
במגרש!

הצטרפו לעשרות משפחות ביישוב שכבר
בונות ואלפים שכבר בחרו בשקט נפשי
וחסכו מאות אלפי שקלים יחד איתנו.

גבעת הודיה - בונים את דרור חירן

GIVAT HODAYA

Home Is Here

1.

אני המילה הראשונה בסדר, ואם תהפכו את אותיותיי תקבלו "שקד". מי אני?

במסכת פסחים, דף ק"ו לומדים על מצוות "זכור את יום השבת לקדשו" – זוכרהו על היין. חז"ל מלמדים אותנו שהקידוש הוא הדרך שלנו להפריד בין הזמן הרגיל- חול, לבין הזמן המיוחד- קודש.

משימה! כל משתתף אומר "בכוס הראשונה הזו, אני רוצה לקדש את..." לדוגמה: את הדיבור הנקי שלי, את העזרה לזולת.

2. ורחץ

חידה! אני מופיע פעמיים בסדר, פעם אחת בראש ופעם אחת בזנב. בפעם הראשונה אני שותק ובפעם השנייה אני מברך. מי אני?

בדרך כלל אנחנו נוטלים ידיים ומברכים לפני אכילת לחם. אבל כאן, ב"ורחץ", אנחנו נוטלים ידיים ללא ברכה לפני אכילת הירק, הכרפס. למה? הגמרא במסכת פסחים מסבירה שעושים זאת כדי שהילדים יתפלאו וישאלו: "מה נשתנה הלילה הזה?". הנטילה היא פעולה של טהרה והכנה למשהו גדול שעומד לקרות.

3. כרפס

המילה כרפס מזכירה לנו שני דברים הפוכים. מצד אחד, היא מזכירה את העבודת פרך במצרים. מצד שני, זהו ירק ירוק ורענן שמסמל את האביב. כשאנחנו אוכלים את הירק עם המלח, אנחנו לומדים שגם מתוך המלח והדמעות, עם ישראל מצליח לצמוח ולהישאר רענן. הקדוש ברוך הוא מצמיח לנו ישועה דווקא מתוך הקושי.

משימה! בקהילות שונות נוהגים לאכול ירקות שונים בתור כרפס. זהו את הירקות שסדר אותיותיהם השתנה:

1. הזיליטרוף
2. פחות המאד
3. [illegible]
4. לבצ
5. נונץ

4. יחץ

מסופר על יהודי שבכה כששבר את המצה. שאלו אותו: "למה אתה בוכה?". ענה: "אני נזכר שגם הלב של עם ישראל לפעמים נשבר בגלות, אבל הקדוש ברוך הוא שומר את החלק הכי גדול והכי טוב (האפיקומן) לסוף – לגאולה השלמה".

5. מגיד

השלב העיקרי בליל הסדר בו מספרים ביציאת מצרים

"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים"

חידה! איפה מופיעים המספרים האלה בהגדה? 3/4/10/11/40/70
מה המספר הגדול ביותר המופיע בהגדה?

חידה! מצא את המילה המשותפת

1. זרה, שבלב, קשה
2. חושך, מכות, ארץ
3. כוסות, אימהות, קושיות
4. שאלת, וישר, ולא נשלם

7. מוציא מצה

רבי נתן מברסלב מסביר (ליקוטי הלכות ראש חודש, פסח, אות ה), ש"מצה" היא גם מלשון "מצה ומריבה", והיא רומזת על מחלוקת לשם שמיים, כמו מחלוקת שמאי והילל – ראשי תיבות משה. זוהי מחלוקת שמטרתה אינה ויכוח, אלא בירור האמת. לכן את המצה אוכלים אחרי קריאת ההגדה, שבה הבן שואל את אביו ארבע קושיות, ומתוך הדיון בין הדעות השונות מגיעים להבנה הנכונה.

תלמוד
הדף היומי לי...

יצאו עלונים לכמות של כ- 20,000 לומדים בשגרה, כולל עלונים ייחודים לחג הפסח והכנה אליו.

שי לפסח חולק למאות מנאמני התלמוד הישראלי מצפון ועד דרום

תלמוד ישר...
לכל ילדי ישרא...

פסח כש...

6. רח...

בתקופת בית המקדש הכוהנים הי...
כזכר לדבר, תיקנו חז"ל נטיל...

משימה! מצאו כמה ש...
ביטויים שב...

הילל הזקן היה כ...
את טעם המצה ו...
ללמד שגם כשק...
תמיד...

ישראלי

לקראת ר"ח ניסן
ולפני חג הפסח ביצענו שני
משדרי זום מדהימים של הפוגה,
לימוד וכיף לכמות של כ-8000
משתתפים בהשתתפות
'אסי ויהונתן' וחברים

ראלי מאחל
ל ומשפחותיהם

ר ושמח

.13
הלל

על 'מכת דם' במצרים אמרו חז"ל שהמכה הייתה צריכה להינתן ע"י משה רבנו, אך ה' ציווה למשה שיאמר לאהרן להכות את היאור, והסיבה לכך היא, היות ובזמן שהייתה הגזרה של "כָּל הַבֵּן הַיִלוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ", משה הוחבא בתיבה ביאור ובתיה בת פרעה הבחינה בו והצילה אותו.

נמצא שהיאור היה בצורה מסוימת 'שותף' להצלת משה, ומזו הסיבה ה' יתברך לא רצה שהיאור ילקה על ידו במכת דם ובמכת צפרדעים (רש"י שמות ז' יט'). ומזה עלינו ללמוד על גודל מעלת הכרת הטוב, ואפילו לדומם לא להיות 'כפוי טובה'.

ילדים יקרים, אל תשכחו להוקיר תודה למארחי הסדר ולכל מי שעמל וטרח.

(הרב דסלר)

.12
ברך

.9
כורך

"מה כורך בינינו?"

כל אחד מהמסובים אומר משהו משותף בינו לבין מי שיושב לימינו.

.10
שולחן עורך

מצאו את המושגים המופיעים מטה בתפזורת המצורפת-

כורך | ביטול חמץ | אפיקומן | עבודת פרך | יציאת מצרים | ארץ גושן | חרוסת | מה נשתנה | אליהו הנביא | חד גדיא

ב	י	ע	ב	ו	ד	ת	פ	ר	ך
ד	צ	נ	נ	ש	א	י	מ	ל	ש
א	י	ב	נ	ה	ו	ה	י	ל	א
ה	א	י	ד	ג	ד	ח	ד	ש	ר
ט	ת	ז	ן	מ	ו	ק	י	פ	א
ע	מ	מ	א	ר	ץ	ג	ו	ש	ן
מ	צ	נ	ע	ת	ס	ו	ר	ח	ג
ב	ר	ב	כ	ו	ר	ך	ג	ו	ו
נ	י	ץ	מ	ח	ל	ו	ט	י	ב
ב	ם	מ	ה	נ	ש	ת	נ	ה	ע

.14
נרצה

"לשנה הבאה בירושלים הבנויה"

דבר תורה

חג פסח אינו רק חגיגה על אירוע היסטורי שהתחולל לפני למעלה מ-3000 שנה. במרכזו של החג אנו באים לבטא את האמונה ש"היא שעמדה לאבותינו ולנו", גם בימי פרעה אבל גם בכל מהלך הדורות כולם. על הפסוק שמתאר את יציאת בני ישראל ממצרים אומרת התורה "ובני ישראל יוצאים ביד רמה" ומלמדת שבני ישראל לא רק יצאו, בעבר, אלא יוצאים בהווה מתמשך- תמיד הקדוש ברוך "מצילנו מידם".

אמונת ישראל מלמדת אותנו להביט מעבר למשברים הרגעיים, וחג הפסח מזכיר לנו שגם כשהים סוגר מלפנים והמצרים רודפים מאחור, או כשהחושך נראה סמיך וחסר מוצא – תמיד קיימת יד מכוונת.

זהו פלא קיומו של עם ישראל, וזה אחד הדברים עליו אנו שמחים וחוגגים את חג הפסח.

.11
צפון

כל הערב הייתי נסתר, ורק בסוף אני נזכר. מי שאוכל אותי לא יטעם אחרי שום דבר אחר. מי אני?"

חידה!

אוכלים את ה _____ לסיום, כדי שיישאר טעם מצה בפה כל הלילה. מצה לזכר קורבן הפסח שהיו אוכלים בגמר הסעודה.

.8
מרור

ורכן יחד. הוא רצה להרגיש
המרור בביס אחד. למה? כדי
שה (מרור), האמונה (מצה)
עוטפת אותנו.

צילום: חיים טוויטו

אמונה בשיא הוליום

הזמר בן צור הכניס לאוזניות של חילונים למהדרין מילים של אמונה פשוטה, והצלחתם של שיריו חשפה את הצימאון של דור שלם לעוגן רוחני

★ בן צור ★
(בן־ציון חיים צור)

גיל:
26

מצב משפחתי:
נשוי טרי לשיראל

מקצוע:
זמר ויוצר ישראלי

מקום מגורים:
בת ים

לא ידעתם:
הרב זמיר כהן מארגון 'הידברות' אמר לו: "מה שאנחנו מנסים לעשות שנים בהרצאות ארוכות, אתה הצלחת בשיר של כמה דקות"

"טאטע, טאטע תטהר, לי את הלב לי את הלב, אני לא מכיר רופא אחר". המשפט הזה, שנשמע כאילו נצעק מתוך התבודדות לילית עמוקה ביערות אומן, הפך בשנתיים האחרונות לפסקול הרשמי של דור שלם.

בן צור הוא תופעה חברתית שהתחילה מהרחוב, מהמועדונים ומהאוזניות של חילונים למהדרין, שבזכותו מצאו את עצמם שרים מילות התחזקות ואמונה בשיא הוליום. החידוש הגדול שלו הוא בנורמליזציה של האמונה: הוא לקח את המילים הקדושות והפך אותן למשהו עדכני, עכשווי וסוחף, כזה שנוגע בנשמה בלי צורך לחזור בתשובה באופן רשמי כדי להרגיש שייך.

הבערה של בן צור לא התחילה במקומות הממוסדים, אלא דווקא מהשטח. הלהיט האמוני הראשון שלו, "אבא", היה רגע של אמת חשופה שפגש אלפי צעירים בדיוק בנקודות התורפה שלהם. "אבא אני פוחד ליפול, אני תלוי בין ארץ לשמיים", הוא שר, ופתאום התברר שגם בלב המיינסטרים החילוני יש צימאון אדיר לדיבור ישיר עם בורא עולם. הצעקה הזאת, של מי שמרגיש את מורכבות החיים בדור ה־Y אבל מחפש עוגן, היא שהפכה אותו לסמל של מוזיקה אמונית חיה ובועטת.

תורות ברסלב במקצב מודרני

שורשי המהפכה הזאת נטועים עמוק בעולם של ברסלב. מתוך אין־ספור ההבלחות פה ושם בתוך השירים, אי אפשר לפספס את העובדה שהוא קשור בנשמתו לרבנים בחסידות ברסלב ושואב השראה ישירה מכתביו של רבי נחמן מברסלב. הקשר שלו לרב שלום ארוש הוא הרבה מעבר ליחסי ציבור. מדובר בחיבור רוחני עמוק שמוליד שירים שהם למעשה תורות שלמות שעובדו למקצב מודרני. הוא מטמיע בקהל את היסודות של ברסלב, כמו בשיר "כל עכבה לטובה" שבו הוא שר: "כל עכבה לטובה, אבא מסדר לי ת'תמונה... גם כשנראה שהכול אפור, עוד יבוא היום שבו יזרח האור". הדיבורים האלה על השגחה פרטית הופכים אצלו מהרצאה תאורטית לחוויה רגשית סוחפת שגורמת לנערים ונערות רבים לדקלם משפטי אמונה כאילו מדובר בסלנג הכי חם.

הבערה הזאת הגיעה לשיאה בשנה האחרונה על הבמות הכי נחשבות. רגע מכונן במיוחד היה במופע הקיץ של 'בשבע' בבריכת הסולטן אשתקד, שם עמד בן צור לצידו של ענק הזמר החסידי אברהם פריד. השילוב בין פריד החסידי לבן צור האנרגטי והעכשווי יצר חשמל באוויר. החיבור הזה המשיך גם למופעי "צמאה", שם הקפיץ את הקהל עם אנרגיה בועטת שלא מוותרת על אף גרם של קדושה. "אבא אני מבקש ממך, תן לי רק להיות שלך, בתוך כל הבלבול הזה תן לי רק לראות אותך", הוא שר, וכל הקהל הפך לגוש אחד של תפילה עכשווית.

גולת הכותרת נותרה שיר הדגל "טאטע תטהר" יחד עם הזמר אלייצור. הדואט הזה הוא המנון שחוצה קהלים - מקיסריה ועד מנורה, שם אלפים צועקים יחד תפילה אישית וחשופה לאבא שבשמיים. בן צור הוא מנהיג של דור שלא מחפש הגדרות, אלא מחפש את האמת. הוא גרם ליותר צעירים לדבר עם ה' מאשר הרבה אישי ציבור, פשוט כי הוא הפך את האמונה לדבר הכי טבעי ומרגש שיש היום על הבמה.

בן צור הוא ללא ספק אחד החידושים הגדולים של המוזיקה האמונית בתקופה האחרונה, וכבר הפך לחלק בלתי נפרד מהפסקול היהודי־ישראלי החדש. הוא לקח את ה"דיבורים" של רבי נחמן, את העומק של ברסלב ואת הפשטות של האמונה בבת ים, וערבב אותם לתוך תמהיל מוזיקלי שאי אפשר להישאר אדיש אליו. הוא מזכיר שוב ושוב: "לא משנה מה עברת, לא משנה איפה היית, אבא מחכה לך, הוא תמיד נמצא איתך". הוא מלמד מיליוני ישראלים שה' יתברך נמצא גם בתוך המקצב של התופים, וש"טאטע" הוא אבא של כולם - בלי קשר למה שיש להם על הראש, אלא למה שיש להם בתוך הלב.

יוסף ארנפלד

★ ★ ★

גולת הכותרת נותרה שיר הדגל "טאטע תטהר" יחד עם הזמר אלייצור. הדואט הזה הוא המנון שחוצה קהלים - מקיסריה ועד מנורה, שם אלפים צועקים יחד תפילה אישית וחשופה לאבא שבשמיים. בן צור הוא מנהיג של דור שלא מחפש הגדרות, אלא מחפש את האמת. הוא גרם ליותר צעירים לדבר עם ה' מאשר הרבה אישי ציבור

★ ★ ★

בס"ד

אנחנו **עם** אחד
פסיפס אחד, **בית** אחד
ואנחנו ממשיכים לבנות
את העתיד שלנו

קבוצת אבני דרך **בונים בית, יוצרים עתיד**

אוכלסו עד היום	בביצוע	בתהליכי תכנון
2,070+ יח"ד	4,000+ יח"ד	6,900 + יח"ד

בונים את הארץ מהצפון ועד לדרום

צפת | קצרין | טבריה | חיפה | עפולה | יקנעם | חריש | נתניה | אלפי מנשה | קרני שומרון | תל אביב | חולון | הרצליה | בת ים
רמת גן | פתח תקווה | לוד | רמלה | באר יעקב | בית אל | ירושלים | הרצליה | בית שמש | באר שבע | אופקים | דימונה

חזקים ביחד

קבוצת **אבני דרך**
בונים בית, יוצרים עתיד

073-2676923 avney-derech.co.il

יוצר אור מתוך החושך

בר קופרשטיין יצא משנתיים של שבי מתחת לאדמה, וכעת הוא מבקש להנחיל לציבור הישראלי את תחושת הקרבה לבורא עולם שליוותה אותו שם גם ברגעי הייאוש והשבירה

"איפה א־לוהים שלך עכשיו?" שאל המחבל בלעג את בר קופרשטיין האזוק והמכוסה בעיניו בעזה. זו שאלה שגם בר שאל את עצמו. בראשו הדהד קולה של אימו, ובליבו נחתם חוזה חדש עם בורא עולם. לאורך כל תקופת השבי, גם עשרות מטרים מתחת לאדמה וגם ברגעים קשים של רעב, מכות ופחד מוות, הוא הרגיש את ההשגחה והליווי של הקדוש ברוך הוא.

בר חזר מהשבי אדם אחר. הוא כבר לא רק הבחור מחולון שמתפעל עסק להובלת רכבים, הוא הפך לסמל של חוסן. היום הלו"ז שלו מלא עד אפס מקום: הוא פתח מחדש את העסק המשפחתי לשינוע מכוניות ואופנועים יחד עם אחיו, הוא משווק את ספרו החדש 'לא נשבר' שמתאר לפרטים את שנות השבי, ולאחרונה הוציא דואט עוצמתי עם הזמר אלייצור - "המלחמה האחרונה".

"אלייצור ליווה את אמא שלי בזמן שהייתי בשבי", הוא מספר בחיוך. "כשחזרתי, משהו בינינו התחבר מיד. השיר הזה הוא הסיפור שלי, היחסים שלי עם ה', והרגע ששמעתי את אמא ברדיו".

כשהוא הולך ברחוב הישראלי, הוא מוצף באהבה. "אנשים מחבקים אותי, בוכים כשהם רואים אותי. אני מרגיש שהחברה שלנו במקום טוב יותר היום, שיש יותר אחדות. אני מרגיש שיש לי שליחות לחבר בין כולם - בין חרדים לאתאיסטים. הגורל שלנו קשור זה בזה".

"ידעתי שצריך לעמוד בניסיון"

במשך 738 ימים בחושך המחניק של מנהרות עזה, כמעט שנתיים עמוק באדמה בלי אור יום ואוויר צח, בר הרגיש שהוא בידיו של בורא עולם. אלה גם המילים שאמרה אימו למחבל שהתקשר אליה. "אמא אמרה שמחבל התקשר לאיים עליה ואמר לה שהיא 'לא עושה מספיק' כדי להחזיר אותי הביתה. אמא נבהלה בהתחלה, אבל אז התעשתה וענתה לו: 'הבן שלי לא נמצא בידיים שלך, אלא של בורא עולם. וגם אתה'. כך היא ענתה למחבל, ומדהים שזה ממש מה שאמרתי לעצמי כל התקופה החשוכה".

"בשבועות הראשונים הייתי עם כיסוי עיניים. לא ידעתי מי איתי, איפה אני, לא היה לי מושג. באחד הימים, כשהייתי אזוק ומכוסה בעיניים, המחבל שהיה שם שאל אותי בלעג: נו, איפה הא־לוהים שלך עכשיו? חשבתי לעצמי: איפה הוא באמת? איך הוא עשה את מה שעשה? איך הוא נתן לזה לקרות? בדרך כלל שאלות באמונה אני שואל את אמא. ניסיתי להיכנס לראש שלה, לחשוב מה היא הייתה עונה. חשבתי לעצמי שהיא הייתה אומרת לי: ה' מעמיד אותך עכשיו בניסיון. ידעתי שאני צריך לעבור את המבחן הזה עכשיו. הרגשתי אותו מלווה אותי".

בר תמיד היה אדם מאמין וערכי. בשמחת תורה ההוא הייתה לו הזדמנות לממש עד הקצה את הערכים שגדל עליהם, והוא בחר שלא לנצל את ההזדמנות לברוח ולהשאיר הכול מאחור. "כמאבטח בנובה, עוד לפני שהבנתי את גודל האירוע שנקלעתי אליו, לקחתי אחריות על האנשים במסיבה. הרגשתי שאני חייב לעזור להם ולהציל אותם.

★★★

"אני מאמין שהכול לא קרה סתם. בורא עולם יודע למה נחטפתי, אני רק מנסה לגלות את השליחות שלי בתוך זה. אני מרגיש שיש לי יכולת לחבר בין קהילות ואנשים ורצון לחבר גם לבורא עולם"

★★★

ברגעים כאלה אתה לא חושב על עצמך, אתה חושב על מי שנמצא שם. לאט לאט, תוך כדי אותו יום, הבנתי את גודל האירוע. היה לי רכב ויכולתי לברוח ראשון, אבל החלטתי להישאר, לעזור לאחרים ולהציל חיים כמו שאבא שלי לימד אותי".

בר היה חובש בצבא ולכן הציע עזרה לפצועים. "הגיעו אליי פצועים והתחלתי לטפל בהם, לחבוש, לשים חוסם עורקים. כשראיתי שלא יגיעו כוחות הצלה, אמרתי: אני אהיה האמבולנס עכשיו, אני היחיד שיכול לעזור. העמסתי אותם על הרכב שלי וכך נסעתי הלוך ושוב, בחזרה לאש ומשם למקום הבטוח". בר הפך את רכבו הפרטי ליידית פינוי תחת אש. הוא נסע הלוך וחזור מהתופת אל מקום מבטחים. בכל פעם שחזר אל האש ידע שהוא מהמר על חייו. כשהבין שהתחמושת נגמרה והטבעת נסגרת, ניסה למלט את עצמו - אך אז נתפס ונחטף לעזה.

הדאגה של בר בשבי לא הייתה רק לעצמו. למעשה, הוא בקושי חשב על גורלו שלו. הוא הניח שאם לא הרגו אותו עד עכשיו, כנראה שחייו חשובים כעת והוא ישמש כקלף מיקוח בהמשך. ראשו היה בחולון, בדירה הקטנה של משפחתו, שכל כך זקוקה לו. ב־2019 עולמו של בר עבר טלטלה כשאביו נפצע בתאונת דרכים קשה. האב איבד את יכולת הדיבור וההליכה, ובר, שהיה אז רק נער, הפך לעמוד השדרה של הבית. בר החל לנהל את העסק המשפחתי. הוא עזב את חדרו כדי לאפשר לעובד הסיעודי של אביו להשתכן שם. עכשיו, בשבי, חשב רק על המשפחה והעסק.

"היינו עוברים דירה כמעט מדי שנה", הוא מספר על המציאות הכלכלית המורכבת. "הייתה לנו דירה מעמידר שהיינו צריכים לעבור אליה מיד אחרי החגים. בשבי, בתוך כל הפחד, הייתי מוטרד במחשבות על הבית: מי יעזור להורים? הכול עליי. איך הם יסתדרו בלעדיי?"

מה שבר לא ידע ברגעים ההם הוא שבאופן סימבולי, בזמן שהוא מחזיק מעמד בקושי, אביו עבר תהליך שיקום פלאי בארץ, נעזר בקלינאית תקשורת ונאבק כדי לדבר שוב ולזעוק את זעקתו של בר. האב, שבמשך כמה שנים לא הוציא הגה, מצא את קולו בדיוק כשקולו של בנו הושתק בשבי.

"ראיתי השגחה פרטית בעיניים"

אימו של בר, ג'ולי, חזרה בתשובה כשהיה ילד והכניסה את המסורת הביתה. "ביסודי למדתי בבית ספר דתי. כשסיימתי יסודי והייתי צריך לבחור חטיבת ביניים, בחרתי בבית ספר ממלכתי רגיל ליד הבית, שם למדתי בחטיבה ובתיכון. לא הרגשתי צורך ללמוד בחינוך הדתי, זה הרגיש לי יותר מדי. תמיד כיבדתי, ואני עדיין מכבד את אמא ואת המסורת היהודית. תמיד הייתי אדם מאמין. בשבי היה לי זמן להרהר במשמעות החיים ובזהות היהודית שלי. לוויתי בתחושה שאני בידיים של בורא עולם. היו המון רגעים שראיתי את זה מול העיניים".

צילום: אריק מרמור, פלאש 90

★ בר קופרשטיין ★

גיל:
24

מצב משפחתי:
רווק

מקום מגורים:
תל אביב

לא ידעתם:
"אני לא יודע לשירובכל זאת יצא עכשיו שיר שכתבתי"

הוא מספר, למשל, על מקרה שבו המחבלים תכננו להעביר אותם למסתור אחר. "הייתה לי תחושה לא טובה, התפללתי. ואז משהו בתוכנית שלהם השתבש ונשארנו בדירה הישנה. התברר לנו שהמחבלים שהיו אמורים לאסוף אותנו למסתור הבא לא התעוררו בזמן. יומיים אחרי זה המחבל אמר לי בתדהמה: 'א־לוהים אוהב אותך. הדירה שהיינו אמורים לעבור אליה הופצצה עכשיו'. זו הייתה השגחה פרטית שהחזיקה אותי בחיים".

למרות שבר למד בתיכון ממלכתי רגיל וניהל אורח חיים ששילב בין אמונה ותפילה לבילויים בשבת, השבי זיקק את הזהות שלו. "היה לי המון זמן להתגעגע", הוא אומר. "הבנתי כמה יקרה השבת. כמה חבל שהייתי יוצא לבלות במקום להישאר עם המשפחה. שם, מתחת לאדמה, התחזק הקשר שלי עם בורא עולם. שם הבנתי כמה זה חסר לי וכמה אני ריק וחסר משמעות בלי הקשר איתו. חלמתי להניח תפילין, הרגשתי געגוע עצום. זה כל מה שביקשתי".

"בשבת היינו שרים 'שלום עליכם', עושים קידוש על מים ומדמיינים שאנחנו בבית, אוכלים חלה ואוכל של שבת. היו שבתות שלא היה בכלל אוכל וזה מה שהחזיק אותנו". בר וחבריו לשבי עקבו אחרי לוח השנה דרך שברי מידע באל־ג'זירה. "המחבלים היו רואים טלוויזיה והרגשתי שה' שולח לנו סימנים דרכם. פעם ראינו למשל הדלקת נר שלישי של חנוכה על ידי ראש הממשלה, ופעם אחרת הביאו קטע מהטלוויזיה בישראל והיה רשום בצד בקטן 'חג סוכות שמח'. הרגשתי את ההשגחה הפרטית וזה נתן לי מוטיבציה לקום בבוקר, להתפלל. בכל פעם שהייתי רואה את המחבלים מתפללים, זה גרם לי לרצות להתפלל גם. כשהייתי בצבא זכיתי להיות חזן בסליחות, וזה נשאר חקוק במוח. אז גם במנהרות העברנו סליחות כולם ביחד. כל אחד זכר קטעים אחרים בתפילה, והיו לנו גם שיחות על מהות ואמונה. שיתפנו זה את זה בידע שלנו ביהדות".

והיו גם רגעי שבירה וייאוש. בר משתף ברגע קשה אחד שבו ביקש סימן וקיבל. "במשך השבי, היה בסך הכול כחודש שהצלחנו לשמוע רדיו בעומק של עשרות מטרים מתחת לפני השטח. שיחקתי עם הרדיו וגיליתי שאנחנו מצליחים לקלוט שידורים בעברית. התרגשנו ממש! בפעם היחידה שאמא שלי דיברה ברדיו - שמעתי אותה. נס ששמעתי אותה כשדיברה אליי. פרצתי בבכי והתרגשתי. ידעתי שהיא נלחמת עליי".

למרות כל מה שעבר, בר לא שוקע במרירות. "אני מאמין שהכול לא קרה סתם. בורא עולם יודע למה נחטפתי, אני רק מנסה לגלות את השליחות שלי בתוך זה. קיבלתי את החיים מחדש, ואני לומד להעריך כל רגע".

ומה לגבי חלומות לעתיד? "קודם כול לקנות בית להורים שלי ולי", הוא אומר בפשטות. "זה חלום קטן־גדול. להתחיל ממשהו, להעניק להם את הביטחון שלא היה לנו. פתחנו בקמפיין גיוס", הוא אומר ומזמין אותנו להצטרף. בר קופרשטיין, הילד שדאג להוריו מהמנהרות של עזה, ממשיך לדאוג להם גם באור היום. וכמובן שיש לו גם חלומות על הבית הלאומי של כולנו. "אני מרגיש שיש לי יכולת לחבר בין קהילות ואנשים ורצון לחבר גם לבורא עולם. אני מאחל לנו שיהיה עוד יותר טוב".

צורית פניגשטיין

צילום: יאיר דב, ויקפדיה

"בכנסת הגיל הצעיר הוא יתרון"

חבר הכנסת כמעט הכי צעיר במשכן הוביל בעבר מאבקים בעמונה ובאביתר, אבל כיום יודע להיאבק גם במונופול של הסתדרות המורים

מאה ועשרים אנשים ונשים יושבים במליאת הכנסת. רובם בשנות הארבעים והחמישים לחייהם, המבוגר שבהם בן 77, ואילו הח"כ כמעט הכי צעיר, שני רק לשר יצחק וסרלאוף, הוא צבי סוכות.

סוכות, בן 35 בלבד, בכלל לא תכנן להיות חבר כנסת. הוא גדל בביתר עילית במשפחה חרדית־ציונית, "חרדים שמאמינים באתחלתא דגאולה. זה היה מקום מורכב". הוא למד בתלמוד תורה זילברמן בעיר העתיקה, "מקום שבו לומדים את התורה על פי דברי המשנה - בן חמש למקרא, בן עשר למשנה, בן חמש עשרה לגמרא".

בגיל 15 הגיע הגירוש מגוש קטיף, שהביא לשינוי דרמטי בחייו. "הגעתי להפגנות ולחסימות כבישים, נעצרתי, ושם הרגשתי שאני רוצה להיות מהמשפיעים ופחות מאלה שרק מתפללים על זה". הוא מצא את עצמו מסתובב בגבעות והיה פעיל מאוד בעליות לחומש.

איך המשפחה קיבלה את זה?

"הם פחדו מאוד. ברמה האידאולוגית המשפחה שלי מאמינה מאוד בארץ ישראל, אבל בסוף יש לך ילד שעוזב את הלימודים והולך למקום לא מוכר. באותה תקופה לא היו הרבה אנשים בגבעות והדימוי התקשורתי, בטח בעולם החרדי, היה מאוד מפחיד. אבל ברוך ה' הם התגברו, לקח להם כמה שנים אבל בסוף הבינו שזה לא כזה נורא. היום אנחנו בקשר טוב מאוד והם מבקרים אותי ביצהר כל הזמן".

אחרי שנה בגבעות הוא חיפש מקום ללמוד בו תורה. בגיל 16 הגיע לישיבה ביצהר, ושם למד במשך עשר שנים. אחרי כמה שנים בישיבה הוא הפך לר"מ והתחיל ללמד, ובמקביל

★★★

"רציתי להשפיע על החיים הציבוריים במדינת ישראל. זה משהו שבא גם מהבית שגדלתי בו. אני זוכר את המכות שחטפתי בגירוש משוטרים. אתה רואה איך מוציאים עשרת אלפים אנשים מהבית שלהם ואיך כל המערכת, מהשוטרים ועד אחרון העיתונאים והשופטים, כולם מגויסים ביחד כדי לרמוס אותך. אז אתה מבין שאתה צריך לשנות את הדבר הזה"

★★★

לימד גם אחר הצהריים בתלמוד תורה של יצהר. "בנוסף לכך הקמתי בשומרון תנועת נוער שנקראה 'תנועת רבי חייא', שבה ילדים לומדים חסידות אחר הצהריים". בצבא הוא לא שירת. "בהתחלה אני לא רציתי להתגייס. בהמשך רציתי, אבל אז הצבא לא רצה אותי".

בגיל 26 הוא היה מוכן לשלב הבא. "הרגשתי שאני רוצה לצאת לחיים הציבוריים, עניין אותי מאוד להשפיע וחיפשתי איפה להשתלב". הימים היו ימי המאבק השני על עמונה. היישוב, שפונה באלימות רבה בחורף תשס"ו, עמד בשנת תשע"ו בפני פינוי נוסף. מי שהוביל את המאבק היה אביחי בוארון, והוא חיפש מישהו שינהל את מטה השטח. סוכות נענה לאתגר.

"חצי שנה הייתי צמוד לאביחי, ובשבילי זה היה בית ספר לפוליטיקה. בתחילת המאבק שאלתי אותו: מה התוכנית? הוא אמר לי: אנחנו נעביר את חוק ההסדרה. אמרתי לו: מי בכנסת בעד חוק ההסדרה? אז הוא ענה שבינתיים רק סמוטריץ'". המהלך היה נראה חסר סיכוי, אבל הם לא ויתרו ויצאו למאבק ציבורי נרחב, ובסופו אכן הביאו לחקיקת חוק ההסדרה. "ברגע האחרון כחלון (אז שר האוצר, ב"ש) הטיל וטו על הרטרואקטיביות, אז זה לא הציל את עמונה, אבל זה כן הציל אלפי בתים אחר כך".

התקופה הזאת לימדה אותו המון. "למדתי איך מנהלים מערכות, מה המשמעות של תקשורת, איך משפיעים על פוליטיקאים, איך מזיזים מהלכים בתוך הכנסת".

אחרי שהסתיים המאבק על עמונה, פנה אליו בנצי גופשטיין והציע לו את תפקיד מנכ"ל מפלגת עוצמה יהודית. הוא מילא את התפקיד במשך כמה שנים, עד 2019. "באיזשהו שלב החלטתי שאני לא רוצה להמשיך בעוצמה יהודית וחיפשתי את הדרך שלי הלאה. זה לא היה במריבה, פשוט המקום הזה לא התאים לי". אז פנה אליו יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון, וביקש שיהיה ראש המטה שלו.

אחד הדברים החשובים שהם קידמו ביחד היה הקמת היישוב אביתר. "בעיניי זה היה אירוע מכונן". זו הייתה תקופה של ממשלת מעבר, בתפר שבין ממשלת האחדות נתניהו־גנץ לממשלת בנט־לפיד, וסוכות זיהה את ההזדמנות הפוליטית. "לקחתי בעצמי הלוואה אישית של 300 אלף שקלים ולא היה לי מושג איך אני מחזיר אותה. זה היה אירוע שהתאבדתי עליו, אבל זה הוכיח את עצמו. בתוך יומיים הרמנו שם עשרים מבנים, הגיעו המון אנשים וכולם עבדו. בסופו של דבר אביתר היה היישוב הראשון שקם בגאון במדינת ישראל אחרי עשרות שנים שלא קמו פה יישובים, וכולם ראו שהשמיים לא נפלו".

בין איתמר לבצלאל

מתי הבנת שאתה רוצה להתמודד לכנסת?

"רציתי להשפיע על החיים הציבוריים במדינת ישראל. זה משהו שבא גם מהבית שגדלתי בו, אנחנו אנשים שמאמינים באתחלתא דגאולה ורוצים לקדם אותה". הדחיפה העיקרית הגיעה כאמור בגירוש. "אני זוכר את המכות שחטפתי משוטרים. אתה רואה איך מוציאים עשרת אלפים אנשים מהבית שלהם ואיך כל המערכת, מהשוטרים ועד אחרון העיתונאים והשופטים, כולם מגויסים ביחד כדי לרמוס אותך. אז אתה מבין שאתה צריך לשנות את הדבר הזה".

יש כל מיני דרכים לשנות - חינוך, התיישבות, תקשורת. למה דווקא פוליטיקה?

"אני לא כיוונתי דווקא לפוליטיקה, אבל כן כיוונתי להשפעה ציבורית. אם אתה רוצה שהמדינה תתקדם ותהיה מדינה טובה יותר, אם אתה רוצה שנוכל בכלל לחיות כאן - אז צריך להשפיע עליה. בסוף כשאתה מחנך אתה משפיע על כיתה, כשאתה בכנסת אתה משפיע על מדינה שלמה".

למרות העבודה הטובה עם איתמר בן גביר, סוכות בחר לבסוף להתמודד דווקא בפריימריז של מפלגת הציונות הדתית. "לא עזבתי את עוצמה יהודית כי רבתי שם עם מישהו או כי לא היה לי טוב, אני פשוט יותר מתחבר לסגנון של בצלאל מאשר לסגנון של איתמר. בצלאל הוא בן אדם של שותפויות".

החיבור עם סמוטריץ' לא היה מיידי. בתחילת הדרך היו שמועות על כך שסמוטריץ' חושש מהדימוי שסוכות נותן למפלגה ומנסה לחסום אותו. בין השאר, השריונים של אוהד טל ומשה סולומון דחקו את סוכות מהמקום ה־12 ברשימה המאוחדת אל המקום ה־16 הלא ריאלי, והוא נכנס לכנסת רק לאחר התפטרותו של סמוטריץ' במסגרת החוק הנורווגי. סוכות אומר שהמתחים הללו הם נחלת העבר. "היה איזה חשש בהתחלה, הפוליטיקה היא עולם מורכב ולא תמיד קל, אבל היום אנחנו ביחסים טובים. אנחנו עובדים ביחד ומשתפים פעולה באופן מצוין".

ובכל זאת, כשמסתכלים עליך מבחוץ - יצהר, פאות גדולות, עבר בגבעות - זה פחות טבעי לראות אותך במפלגה שהיא המשך של מפד"ל ההיסטורית.

"הדימוי הזה מלווה אותי כל הזמן. בכל מקום שאני הולך אנשים אומרים לי 'כל הכבוד לך, אנחנו אוהבים אותך, נצביע עוצמה יהודית'", הוא אומר בחיוך. "אני מנסה להסביר לכולם, בתמונת הפרופיל שלי ברשתות החברתיות כתוב בגדול 'הציונות הדתית', אני מדבר על זה כל היום. אבל כנראה שאנשים רואים כיפה גדולה ופאות וישר מחברים את זה לעוצמה".

בשלוש השנים שלו בכנסת המשיך סוכות לקדם את הנושאים שבהם עסק עד אז. הוא עמד בראש ועדת המשנה ליהודה ושומרון ועסק הרבה בנושאים של ביטחון לאומי. לפני שלושה חודשים קיבל את ראשות ועדת החינוך של הכנסת ונפתח בפניו עולם חדש. "80 אחוזים מהזמן שלי עכשיו מוקדשים לחינוך. אני חושב שמערכת החינוך בישראל חייבת ריענון דחוף. זה אירוע קריטי".

מה הדברים הכי חשובים שצריך לעשות במערכת החינוך?

"קודם כול צריך להגדיל את החוזים האישיים ולהוריד את ההשפעה המשתקת של הסתדרות המורים וארגון המורים. ארגוני המורים הם בעיניי הדבר אולי הכי הרסני למערכת החינוך כיום. צריך לחזק את מעמד המורה ובעיקר לתת הרבה מאוד גמישות למנהלים. בסוף מי שיודע הכי טוב לנהל את בית הספר שלו זה המנהל. לצערי הדברים האלה לא קיימים, בעיקר בגלל ההתנגדות של ארגון המורים והסתדרות המורים שמנסים כל הזמן להקפיא את המצב הקיים. התוצאה היא שאנשים לא רוצים להיות מורים, השכר לא משתלם וממילא מערכת החינוך נראית בהתאם".

הוא מקדם כעת חוק שיחייב שקיפות בתקציבים של הסתדרות המורים וארגון המורים, וחולם על תחרות בין בתי הספר. "אני רוצה שההורים יוכלו לבחור לאיזה בית ספר לשלוח את הילד שלהם, ובית הספר הזה יקבל תקציב לפי מספר הילדים שלומדים בו. ככה תהיה תחרות בריאה, כמו שוק חופשי. למורים יהיה אינטרס להתייעל כי הם יתוגמלו בהתאם להצלחות שלהם, המנהלים יוכלו לשחק עם התקציב שלהם כדי להפוך את בית הספר שלהם לאטרקטיבי יותר. ככה זה אמור לעבוד".

אני מבקש מסוכות למנות את ההישגים העיקריים שלו בקדנציה הנוכחית. "העברתי תקצוב של 40 מיליון שקל למילואימניקים באקדמיה. הובלתי את הטיפול בשריפת הפסולת ביהודה ושומרון. זה נושא שלא עניין אף אחד כשהתחלתי להתעסק בו וברוך ה', בשיתוף עם סמוטריץ' ועם ישראל כ"ץ ואחרים, הצלחנו לחולל שינוי. גם המאבק באנרכיסטים ביהודה ושומרון הוא אירוע שאני התחלתי להתעסק איתו, עד אז אף אחד לא נגע בדבר הזה, ועד היום גורשו מהארץ כבר יותר מ־100 אנרכיסטים". גם העברת הסמכויות במערת המכפלה מידי הוואקף ליהודים והקמת אנטנות ביהודה ושומרון ממלאות אותו סיפוק.

מכוון לתפקיד שר

הגעת לכנסת בגיל צעיר מאוד. זה יתרון או חיסרון?

"מבחינת העבודה בכנסת זה חד־משמעית יתרון. בתור מישהו צעיר יש לי יותר אנרגיות ומרץ לעבוד בכל מקום, אני לא מיואש מהמערכת. החיסרון הוא למשפחה, בסוף זה גיל שהילדים גדלים ואתה לא בבית, הילדים שלך גדלים לבד".

איך באמת המשפחה מסתדרת?

"אשתי היא גיבורת־על, אין לי מה לומר. היא גם עובדת וגם מחזיקה הרבה מאוד משימות בסיסיות של הבית אצלנו, גם כשאני לא נמצא".

והילדים? הם מבינים מה אתה עושה או שהם בעיקר מאוכזבים שאתה לא נמצא?

"הגדולות מבינות מאוד, שותפות מאוד, בקיאות בשמות של חברי הכנסת ועוקבות אחרי החדשות. לקטנים יותר קשוח. לבן הקטן הכי קשה, הוא מאוד מתגעגע ולא קל לי להתמודד עם זה, אבל לפחות בשבתות אני בבית".

מה לדעתך התכונות הכי חשובות שצריכות להיות לחבר כנסת?

"נחישות, לא לפחד מביקורת, לזכור כל הזמן שאתה שליח ציבור. חשוב גם להיות יסודי, ללמוד את החומר ולהבין על מה אתה מדבר".

ומה התוכניות לעתיד? אתה רואה את עצמך בכנסת גם בעוד שלושים שנה?

"אם זה תלוי בי, הלוואי שכן. גם בכנסת ובעזרת ה' גם בממשלה".

איזה שר היית רוצה להיות?

"יש לי משהו שאני מכוון אליו אבל אני לא אחשוף אותו. בינתיים, כל עוד אני בכנסת, הייתי שמח להמשיך כיושב ראש ועדת החינון. אני חושב שיש הרבה מאוד מה לעשות שם".

בנימין שינברג

★ צבי סוכות ★

גיל:
35

מצב משפחתי:
נשוי ואב לחמש בנות ובן

מקום מגורים:
יצהר

מקצוע
חבר כנסת מטעם מפלגת 'הציונות הדתית'

לא ידעתם:
יש לו רישיון לאופנוע ים וגם החזיק אחד כזה בבעלותו עד לפני כמה שנים

צילום: אריה מינקוב

המתנחל הלא מתנצל

מנכ"ל מועצת יש"ע החדש, עומר רחמים, מנווט את הספינה לכיוון חדש: באמצעות היכרות מעמיקה עם הכלים השלטוניים הוא מקדם ריבונות דה־פקטו ושואף להפוך את ההתיישבות לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל

כשעומר רחמים נכנס ללשכת מנכ"ל מועצת יש"ע ביוני 2024, היה ברור שלא מדובר רק בחילופי גברי שגרתיים, אלא בניסיון להשיב לספינת הדגל של ההתיישבות את המנוע שקצת דעך עם השנים. מאז הטראומה הלאומית של הגירוש מגוש קטיף, מועצת יש"ע התקשתה לחזור לימי תפארתה. הכישלון האסטרטגי ההוא, שבו המנהיגות הוותיקה נתפסה כמי שנגררה אחרי האירועים, שיתפה פעולה עם אדריכלי הגירוש ולא השכילה לבלום את המהלך, הותיר צלקת עמוקה. הארגון, שהיה פעם חוד החנית של המחנה הלאומי, ירד במידה מסוימת אל מתחת לרדאר הציבורי. רחמים, שמגיע כנציג מובהק של דור חדש, נכנס לתפקיד במטרה ברורה: להחזיר את המועצה להיות הקטר שמוביל את המחנה.

רחמים מייצג דור שלא חווה את גוש קטיף כפסגת המנהיגות, אלא כפצע מעצב שדרש הפקת לקחים עמוקה. הוא וחבריו לדור החדש אינם רואים בחוות ובגבעות "כאב ראש" ביטחוני או פוליטי שצריך לנהל או להסדיר מול רשויות החוק כדי לקנות שקט. מבחינתו, הגבעות וחוות הבודדים הן נכס אסטרטגי ממדרגה ראשונה ששומר על אדמות הלאום במקומות שהמדינה עדיין לא הגיעה אליהם. בניגוד לעבר, אז נעשו לעיתים פשרות והסכמים על פינוי מאחזים תמורת הבטחות שנראו בדיעבד כנזיד עדשים פוליטי, רחמים מגיע עם גישה אחרת לגמרי: על נכסים אסטרטגיים לא עושים פשרות. הגישה שלו היא של ריבונות דה־פקטו - לא מחכים לאישור מהמינהל האזרחי, אלא קובעים עובדות בשטח ומשתמשים בכל הכלים השלטוניים כדי לגבות אותן בכבישים, בחשמל ובחוק.

היתרון הגדול של רחמים הוא השילוב בין האידאולוגיה הבלתי מתפשרת ובין היכרות אינטימית עם הקרביים של המנגנון הישראלי. הוא צמח במסדרונות הכי מרכזיים של השלטון בעשור האחרון - ליווה את בצלאל סמוטריץ' בוועדת הכספים, שימש כיועץ בכיר במשרד התחבורה וסגר קצוות בלשכת שר האוצר. הניסיון הזה מאפשר לו לנהל את מועצת יש"ע כמו יחידת קומנדו שלטונית. הוא לא בא לבקש טובות או מענקים להתיישבות, הוא יודע בדיוק איפה הכסף נמצא בתוך ספר התקציב ואיך לשנות תקנות שיהפכו את חיי המתיישבים לנורמליים. הוא מבין שהמאבק האמיתי על ארץ ישראל של 2026 לא נמצא רק בטרשים אלא גם בדיוני ועדת השרים לחקיקה ובמשרדי הפקידות הבכירה.

בדיוק כמו האזרח בפתח תקווה

אחד המהלכים החשובים שהוא מוביל כיום, בשקט אך בנחישות, הוא המאבק להפסקת "מס הביטחון". רחמים רואה בזה עניין עקרוני של שוויון זכויות: אין שום סיבה הגיונית שתושב ביהודה ושומרון ישלם מכיסו הפרטי על אבטחה בסיסית שהמדינה מחויבת לספק לכל אזרח בפתח תקווה או בחיפה. הוא פועל להעברת נטל המימון הזה לאחריות המדינה באופן מלא, מתוך הבנה שזהו עוד צעד בדרך לנורמליזציה של החיים ביו"ש. במקביל, הוא שינה לחלוטין את כללי המשחק מול קמפיין "אלימות המתנחלים" הבין־לאומי. במקום להתגונן, להצטדק או לגמגם, הוא הקים במועצת יש"ע מערך נתונים שתוקף את השקרים חזיתית, חושף את המימון הזר שמאחורי הארגונים הללו ומציב מול מקבלי ההחלטות בארץ ובעולם תמונה עובדתית חדה וברורה.

> ★★★
>
> מבחינתו, הגבעות וחוות הבודדים הן נכס אסטרטגי ממדרגה ראשונה ששומר על אדמות הלאום במקומות שהמדינה עדיין לא הגיעה אליהם. בניגוד לעבר, אז נעשו לעיתים פשרות והסכמים על פינוי מאחזים תמורת הבטחות, רחמים מגיע עם גישה אחרת לגמרי: על נכסים אסטרטגיים לא עושים פשרות
>
> ★★★

הנסיעה שלו בתחילת 2025 לטקס השבעתו של דונלד טראמפ לנשיאות ארצות הברית בוושינגטון הייתה הצהרת כוונות של הדור החדש. רחמים לא נסע לשם בשביל הסלפי למזכרת, הוא נסע כדי לייצר ציר ישיר מול הממשל האמריקני החדש - ציר שבו ההתיישבות מדברת בקול צלול על בנייה וריבונות, בלי התיווך המגמגם של הדור הישן שחיפש תמיד "הבנות" והקפאות שקטות כדי לא להרגיז את הדוד מאמריקה.

בסופו של דבר, עומר רחמים מביא למועצת יש"ע רוח מקצועית של מי שגדל על הלקחים הקשים מהעבר, אבל עם הפנים קדימה. הוא מנהל את המערכה ביסודיות של משפטן ובנחישות של קצין חי"ר, מתוך הבנה שהריבונות היא לא סיסמה לבחירות, אלא תוכנית עבודה יומיומית. הוא לא מחפש את אור הזרקורים, אלא את האספלט של הכביש הבא, את הסדרת החווה הבאה ואת ביטול סמכויות המינהל האזרחי. בעיניו, המטרה היא אחת: להפוך את ההתיישבות לחלק בלתי נפרד, טבעי ובלתי הפיך ממדינת ישראל.

יוסף ארנפלד

★עומר רחמים★

גיל:
34

מצב משפחתי:
נשוי לאליענה
ואב לחמישה

מקצוע:
מנכ"ל מועצת יש"ע

מקום מגורים:
עלי

לא ידעתם:
התארח עם
יו"ר מועצת יש"ע
לסעודת איפטאר
(סיום הרמדאן)
אצל בכירים
באבו דאבי

חדש!

בשבע אונליין

אתר האקטואליה של העיתון בשבע

חפשו בגוגל: **בשבע אונליין**

נבחרת הכותבים של העיתון בשבע עכשיו גם בדיגיטל!

WWW.BE7.CO.IL

צילום: צפריר אבייב, פלאש 90

מגש הכסף של השפיות

המילואימניק האלמוני לא ממש אוהב את הצבא, אבל הצבא מאוד אוהב לקרוא לו. והוא תמיד יבוא, כי אף אחד לא יעשה את העבודה הקשה במקומו

ה מילואימניק האלמוני לא באמת אלמוני, רק לפעמים קצת שקוף. מדי פעם, אם הוא במקרה לא במילואים, אתם פוגשים אותו ברחוב, בעבודה, בבית הכנסת, בקניות לשבת. סיכוי לא מבוטל שאתם פוגשים אותו בכל פעם שאתם מציצים לרגע במראה.

המילואימניק האלמוני לא ממש אוהב את הצבא, אחרת הוא כנראה כבר מזמן היה חותם קבע. כלומר הוא אוהב מאוד את המדינה ואת צה"ל, קצת פחות את הנטייה המעצבנת שלהם לעשות הכול עקום בידיעה שתמיד אפשר לסמוך על המילואימניק האלמוני שיבוא ליישר את המצב. עוד כשהוא היה בסדיר הוא השתגע מהקיבעון המחשבתי ומהדחייה של כל דבר שיש בו טיפה היגיון, אבל מאז שהוא יצא לאזרחות הוא עוד יותר מתחרפן מזה, במיוחד מכך שבכל פעם שהוא בא עם הצעה יצירתית אומרים לו ש"אין אפשרות, למה מה - אתה חושב שאתה יותר חכם מכל הקודקודים פה?"

הוא לא בהכרח יותר חכם מהם, אבל יש לו יתרון אחד שלהם אין - הוא השתפשף בשוק החופשי, שם הוא למד שכסף מגיע מעבודה (ולא מתקציב המדינה), שכדי להניע עובדים צריך ליצור סביבת עבודה נעימה ותומכת (כי לא מספיק להוריד עליהם פקודות), ושבשביל לנצח את המתחרים חייבים לחתוך בירוקרטיה ולפשט תהליכים (אלא אם כן מדובר בהסתדרות, אבל על פי רוב המילואימניק האלמוני לא עובד שם).

כמילואימניק ותיק (מספיק סבב אחד כדי להבין את זה) הוא יודע שחיילים מסתפקים במועט, לכן הוא צריך לדאוג לעצמו, אחרת לא יהיה לו. לבסיס הוא מגיע ברכב הפרטי שלו, כי בתחבורה הציבורית הוא יגיע אולי למלחמה הבאה, או זו שאחריה, אם בכלל תישאר עד אז מדינה להילחם עליה. את ציוד הלחימה הוא קונה מכספו (או משנורר ממישהו), בתקווה שאף בן של יועמ"שית לא יעבור במקרה בסביבה. ב־7 באוקטובר הוא הביא איתו קצת תחמושת ומזל שכך, כי הצבא היה קצר בקליעים, פגזים וטנקים, אולי בגלל שהמילואימניקים האלמונים שומרים אותם אצלם בבית לעת חירום ומצוקה. אפילו אוכל הוא מביא מהבית, כי כמה אפשר לאכול כל יום טונה משימורים עם לחם שנס ליחו ומי שטועם ממנו נס על נפשו.

לא פעם מי שאורזת לו את האוכל היא אשתו, שאומנם לא קיבלה צו אבל גם היא מילואימניקית אלמונית שמגויסת על מלא. כשהוא שומר על המדינה היא מתאמצת לשמור על שפיות, כשהוא ער בלילות גם היא לא ישנה מרוב דאגה, כשהוא נלחם בחזית היא נאבקת בעורף, כשהוא מסתער על האויב היא מסתערת על החיים, מלהטטת בין העבודה בחוץ למטלות הבית, בין תקתוק ארוחת־ערב־מקלחות־השכבות לריצה למקלט עם הילדים באמצע הלילה, בין הצורך להיות חזקה לחשש שהנה היא עוד רגע נשברת.

הוא לא לבד, המילואימניק האלמוני. יש מאות אלפים כמוהו, אבל גם מאות אלפים אחרים. הוא פוגש אותם ברחוב, בעבודה, בבית הכנסת, בקניות לשבת. חלקם לא משרתים כי ככה, לא יצא, או לא בא להם. אחרים מתגאים בזה, צועקים בקול גדול שימותו ולא יתגייסו. והוא, המילואימניק האלמוני, שמתגייס בכל פעם שקוראים לו למרות שהוא יודע שהוא באמת עלול למות, נקרע בין התסכול והכעס ובין ההבנה שהמציאות לא משתנה ביום אחד, מבין שיש מחירים פוליטיים אבל גם מחירים בלתי נסבלים שהוא והמשפחה שלו משלמים. ובכל פעם שהוא שוב לובש את המדים המשופשפים הוא מייחל בליבו ליום שבו כולם יעשו תשובה, ויתייצבו כאיש אחד בלב אחד לעזור לו לסחוב את האלונקה. כי למילואימניק האלמוני יש כתפיים רחבות, אבל אפילו הן לא יכולות לשאת לבדן את כל ביטחון המדינה.

ובכל זאת, ולמרות הכול - ברגע ששוב יקראו לו הוא יביט בעיני אשתו, והיא תארוז לו קופסת עוגיות ותגיד לו שייקח את הרכב, היא כבר תסתדר איכשהו. הוא יחזור להתמודד עם האויב, היא תחזור להתמודד עם העסק המדשדש ועם הילד שכבר נגמל מחיתולים אבל מאז הסבב הקודם חזר להרטיב, ותתפלל בליבה שהקדוש ברוך הוא ישמור על כל חיילי צה"ל ועל האיש שלה בפרט, ושהפעם - אמן כן יהי רצון - הוא כן יהיה איתם בליל הסדר.

כי הם יודעים שאם אין אני לי מי לי, ועם כל הקושי והתסכול אין מי שיעשה את זה במקומם. והם חוזרים שוב ושוב לאותו דפוס עד שכבר קשה לזכור אם השגרה שלהם היא יותר בית או יותר צבא, ולא מבקשים שיצדיעו להם, וגם לא שהחברה הישראלית תרעיף עליהם שוב מכל טוב כמו שעשתה בתחילת המלחמה (אם כי זה יכול להיות נחמד מצידה). הם רק מקווים שהמנהיגים שלנו ידעו לתרגם את ההקרבה האדירה לביטחון ממשי. שלא ימסמסו את זה לעוד "הישג מדיני" אווירי שיתפוצץ לנו בפנים, ושוב המילואימניק האלמוני יצטרך לבוא ולתקן את הנזק. הוא הרי לעולם לא יגיד לא למדינה שלו.

המילואימניק האלמוני ואשתו הם הכוכבים של המדינה, מגש הכסף שהעניקו לה מחדש את ביטחונה, את חירותה, את שפיותה. הלוואי שנהיה ראויים להם.

דביר שרייבר

★ ★ ★

הם חוזרים שוב ושוב למילואים עד שכבר קשה לזכור אם השגרה שלהם היא יותר בית או יותר צבא, ולא מבקשים שיצדיעו להם, וגם לא שהחברה הישראלית תרעיף עליהם שוב מכל טוב כמו שעשתה בתחילת המלחמה (אם כי זה יכול להיות נחמד מצידה). הם רק מקווים שהמנהיגים שלנו יידעו לתרגם את ההקרבה האדירה לביטחון ממשי

★ ★ ★

★ מילואימניק אלמוני ★

גיל:
30+ פחות או יותר

מצב משפחתי:
נשוי עם ילדים, או מתכנן להיות כזה מתישהו

מקצוע:
מגוון, אבל בפועל אזרח עובד צה"ל

מקום מגורים:
בין מטולה לאילת

לא ידעתם:
הוא אלוף החטיבה בהכנת קפה בוץ, אבל בבית שותה רק אספרסו. עם חלב

צילום: שלומי יוסף

המהפכה הכתובה

בגיל 29 בלבד הפכה ליאורה לויאן לעורכת הראשית של הוצאת הספרים 'סלע מאיר' המזוהה עם הימין, והצליחה להכניס את עולם ההגות השמרני למיינסטרים הישראלי

יאורה לויאן ממוקמת במיינסטרים של הציונות הדתית. היא גדלה בירושלים, למדה באולפנת 'חורב' ובעלת תואר ראשון ממכללת הרצוג. "יש לי כמעט תואר שני במדעי המדינה, כדאי שאשלים את התזה יום אחד", היא אומרת בחיוך. בשגרה העמוסה של ליאורה כאמא, רבנית של קהילת 'צעירי מודיעין' והעורכת הראשית בהוצאת 'סלע מאיר', כנראה אין הרבה זמן לתזות שחייבות מתישהו להסתיים.

הוצאת הספרים 'סלע מאיר' החלה את דרכה לפני קרוב ל־13 שנים, במטרה לתת במה לספרות עיונית ימנית־שמרנית. בתחילת הדרך זכו המו"ל רותם סלע ואנשי ההוצאה לבוז וזלזול מקרב מבקרי הספרות בארץ, אך נגד כל הסיכויים והמשוכות חדרו למיינסטרים של הספרות העיונית בישראל.

איכות בלי יומרנות

לויאן הגיעה בסערה לסלע מאיר לפני ארבע שנים, וכבר הספיקה לערוך לא פחות מאשר את ספרו האוטוביוגרפי של נתניהו בכבודו ובעצמו. הספר 'ביבי - סיפור חיי', שיצא בשנת 2022 ונכתב בזמן שראש הממשלה ישב על ספסלי האופוזיציה בימי ממשלת בנט־לפיד, זכה להצלחה מסחררת, גם בזכות עריכתה המסורה של לויאן.

לספרים שיוצאים מתחת ידה היא קוראת "ספרי עיון פופולריים". כשנכנסים לאתר של ההוצאה, אפשר לקבוע בקלות מרפרוף על כריכות הספרים שלא מדובר בספרי עיון קלאסיים by the book. אין יומרה, העיצוב נגיש, מודרני ועם זאת פשוט, כמו אומר לקורא: כל אחד, לא משנה מה הרקע שלו, יכול לקחת את הספר ולקרוא. ספרות עיונית שמנגישה את עצמה לקורא הפשוט, בלי להתפשר על התוכן והאיכות. או כפי שליאורה אומרת בעצמה "אנחנו המיינסטרים".

כאמור, משפחת לויאן הצעירה לא נחה לרגע. לאחר שליחות בקהילה היהודית בשוודיה שהסתיימה בשיאה של מגפת הקורונה העולמית, הגיעו הזוג לויאן לעיר קיסריה, שם שימש אב המשפחה, הרב עוזי, כרב הקהילה. מקיסריה המשיכו למודיעין, שם משמש כיום הרב עוזי כרב קהילת 'צעירי מודיעין'. השילוב הזה בין העשייה הציבורית כרבנית לקהילה צעירה ובין העבודה כעורכת ראשית בהוצאת ספרים, יכול ללמד דבר או שניים על הצעירה המבטיחה הזאת, שמחברת בין עולמות.

אוריה שילת

★★★

לויאן הגיעה בסערה לסלע מאיר לפני ארבע שנים, וכבר הספיקה לערוך לא פחות מאשר את ספרו האוטוביוגרפי של נתניהו בכבודו ובעצמו. הספר 'ביבי - סיפור חיי', שיצא בשנת 2202 ונכתב בזמן שראש הממשלה ישב על ספסלי האופוזיציה בימי ממשלת בנט־לפיד, זכה להצלחה מסחררת, גם בזכות עריכתה המסורה של לויאן

★★★

★ליאורה לויאן★

גיל:
33

מצב משפחתי:
נשואה+4

מקצוע:
עורכת ראשית בהוצאת 'סלע מאיר'

מקום מגורים:
מודיעין

לא ידעתם:
בילדותה למדה לנגן על פסנתר, והפסיקה לאחר תשע שנים. בעקבות המלחמה חזרה לנגן ורכשה פסנתר חשמלי, עליו היא מנגנת גם בשעות הקטנות של הלילה

צילום: באדיבות FIBA

אולסטאר כחול-לבן

חוסר הביטחון כיסה בתחילה על ניצוצות הכישרון של דני אבדיה, אבל אז חל השינוי והצעיר הישראלי הפך למי שעשוי להוביל קבוצה לתואר אלופת ה־NBA

עוד רוב עם ישראל נחשף לתופעה הבלתי שגרתית שנקראת דני אבדיה רק סביב בחירתו למשחק האולסטאר, העוקבים האדוקים אחריו כבר משפשפים את העיניים מדי בוקר (האדוקים במיוחד אחרי לילה בלי שינה בגלל הפרשי השעות) מאז תחילת עונת ה־NBA. דני אבדיה התבלט ככישרון בלתי רגיל כבר כשהוביל את הנבחרת הצעירה של ישראל להישגים מרהיבים בגביע אירופה, וגם הבחירה שלו במיקום גבוה יחסית בדראפט ה־NBA הייתה אירוע היסטורי במושגים ישראליים. אבל הרמה שאליה התעלה בעונה הנוכחית היא משהו שמעטים מאוד יכולים לומר שחזו לו.

בעונות הקודמות הציג אבדיה ניצוצות של כדורסל מהרמה הגבוהה ביותר, אבל הם תמיד היו לא עקביים וגם לוקים בחסר. הקליעה לשלוש הייתה מגומגמת, החדירה עם יד שמאל לסל הניבה אחוזי קליעה נמוכים ומספר גבוה מדי של איבודי כדור. ועוד הרבה למעלה מזה, התבלט הקושי המנטלי. כל טעות הובילה לחוסר ביטחון וגמגום, שומרים זיהו את החולשות ודחקו אותו למהלכים מהוססים יותר, ובאופן כללי ניכר היה שאצור בתוכו כישרון רב בהרבה מזה שבא לידי ביטוי על המגרש.

ואז הגיע השינוי. את המגמה אפשר היה לזהות בסוף העונה שעברה. רצף חצי מקרי של כמה משחקים טובים, עם נתונים סטטיסטיים ששייכים לגדולים ביותר, דחף את דני לחודשיים חלומיים בסיום העונה. בספירה התקשורתית של ה־NBA התחילו להזכיר את השם בעניין. זה היה קוריוז נחמד, אבל עדיין לא הדבר האמיתי. הרי בסופו של דבר, הנתונים האלה הושגו בזמן שקבוצתו פורטלנד כבר לא תחרותית, ואיבדה את הסיכוי להעפיל למשחקי הפלייאוף.

כינור ראשון בנבחרת

בקיץ נחת דני בישראל, והתאמן עם הנבחרת לטורניר היורובאסקט. מדובר בטורניר נבחרות איכותי, אולי הנחשב ביותר בעולם. זה היה המבחן האמיתי הראשון שלו. משחקן צעיר שכולם מפרגנים לו וסולחים לו על טעויות מתוך אמון בפוטנציאל הוא הפך לכינור ראשון בנבחרת שמצפים ממנה להישגים. והוא הגיע. למרות עומס הציפיות הגדול, דני הגיע לכל משחק, הוביל את הנבחרת, התמודד עם שמירות כפולות והגנות חזקות, רשם את ממוצע הנקודות השלישי מכל שחקני הטורניר והביא את הנבחרת לשמינית הגמר. זו הייתה הצהרת כוונות, שתוכנה: אני בשל להוביל קבוצה תחרותית ולעמוד בלחץ.

בעונה הנוכחית כבר נפרע השטר. אבדיה מעמיד ממוצעים של כמעט 25, 7, 7 (נקודות, ריבאונדים ואסיסטים, בהתאמה), נתונים ששייכים לטופ של השחקנים בליגה. אבל עזבו מספרים, במהות דני הפך לפנים של פורטלנד, הכוכב הגדול שלה, שחקן שכל הגנה בליגה לומדת אותו לפני המשחק ומתאימה לו הגנות, סיפור מרכזי בליגה שכל המומחים עוסקים בו, והדובדבן שבקצפת - הבחירה לאולסטאר. דני הפך רשמית לאחד מ־25 כוכביא, השחקנים הכי חזקים בליגה הטובה בעולם.

★★★

הוא הפך למנהיג, החל להעז יותר וצלח מכשולים לא פשוטים: המאמן שטיפח אותו נעצר בחשד לפרשיית הונאה גדולה, פציעות טורדניות הקשו עליו, וגם היו משחקים שבהם שום דבר לא הלך. אבל דני הצליח לקום מכל זה, ולהפוך קבוצה שבתחילת העונה נחשבה ללא תחרותית, לקבוצה עם סיכויים ריאליים לעלות לפלייאוף

★★★

המהפך של דני בא לידי ביטוי בפן המנטלי ובפן המקצועי. הוא הפך למנהיג, החל להעז יותר. הביא את הכישרון שלו לידי ביטוי, וצלח מכשולים לא פשוטים שעמדו בפניו: המאמן שטיפח אותו נעצר בחשד לפרשיית הונאה גדולה, פציעות טורדניות הקשו עליו, וגם היו משחקים שבהם שום דבר לא הלך. אבל דני הצליח לקום מכל זה, ולהפוך קבוצה שבתחילת העונה נחשבה ללא תחרותית לקבוצה עם סיכויים ריאליים לעלות לפלייאוף. בפן המקצועי הוא שדרג את יכולות הקליעה, הכדרור, המסירה והחדירה לסל. ביום טוב הוא כמעט בלתי ניתן לעצירה.

הדבר היפה ביותר הוא שכל מי שינתח קצת לעומק את המשחק של דני יגיע למסקנה שהוא ממש לא מתקרב לתקרה שלו. הנתונים הפיזיים, בשילוב עם חוכמת המשחק, היכולות והחוסן המנטלי, יכולים להביא אותו לפסגות חדשות. פתאום, "שחקן ישראלי ב־NBA" אינו רבותא. העיניים כעת נשואות לשחקן ישראלי שמוביל קבוצה לתואר אלופת ה־NBA.

יוני רוטנברג

★ דני אבדיה ★

גיל:
25

מצב משפחתי:
רווק

מקצוע:
כדורסלן קבוצת פורטלנד טרייל בלייזרס מליגת ה־NBA ושחקן נבחרת ישראל

מקום מגורים:
פורטלנד, ארצות הברית (ובפגרה בהרצליה, ישראל)

לא ידעתם:
למרות שהוא נחשב לאחד הכדורסלנים הישראלים הגדולים בכל הזמנים, בילדותו התחיל דווקא כשחקן בבית הספר לכדורגל של בני הרצליה

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

היד החזקה

אהבת השם גורדון, הילד מההתנחלות שזכה להקנטות רבות בשל שמו החריג ומראהו האסייתי, התגלה ככישרון בין־לאומי בתחום האגרוף. ניצחון מתוחכם בקרב מול יריב אנטישמי העניק לו חיבוק של הציבור הישראלי כולו

עד הקרב המתוקשר האחרון בליטא, היה אהבת השם גורדון די אנונימי למי שלא הכיר אותו או התעניין במיוחד בקיקבוקסינג או אגרוף תאילנדי. הקרב המדובר התפרסם בעיקר משום שהיריב הטורקי עלי קויונצ'ו, שאותו ניצח גורדון, ידוע כפרו־פלשתיני ושונא ישראל, עם שורה ארוכה של התבטאויות בנושא. יש להניח ששמו הייחודי של א"ד גורדון רק הוסיף לחדווה שבניצחון של לוחם יהודי, חובש כיפה וציצית בעל שם שכזה, על שונא ישראל המייצג מדינה עוינת - ביחוד בעת מלחמה עם אויבינו בחזיתות השונות.

משפחת גורדון היא לא משפחה שגרתית בלשון המעטה. אבי המשפחה, ד"ר עזריאל גורדון ז"ל, היה כירופרקט. הוא הכיר בארצות הברית את האם חנינת השם, מדריכת כושר וילידת הונג קונג ממוצא אסייתי, עוד כשענתה לשם גרייסי. יחד עברו שני ההורים תהליך של התקרבות ליהדות, גרייסי עברה תהליך גיור ושמה שונה לחנינת השם. בני הזוג גורדון הגיעו ליישוב שילה והביאו לעולם שבעה ילדים - לכולם שמות ייחודיים ורקע בספורט.

★★★

כבר בגיל עשר קטף את המקום הראשון בגביע אירופה, פעמיים אלוף אירופה, סגן אלוף העולם, אלוף ישראל ולפני ארבע שנים אלוף העולם בגיל 61 בלבד. הניצחון על היריב הטורקי, שאותו הכריע באופן חד־צדדי ובמהירות מרשימה בקרב האחרון, מותירה את גורדון עם לא פחות מ־11 ניצחונות ואפס הפסדים

★★★

בן הזקונים ומושא הכתבה הוא אולי בעל השם הפרטי הכי פחות ייחודי במשפחת גורדון. אחיו הגדולים עונים לשמות רוח השם בחיינו, שמחת השם בליבנו, כיבדיה־משאלתי, אמונת השם, תשורת השם ועוצמת השם. מה שמדהים הוא שהאחים כולם עסקו ועוסקים בספורט תחרותי בארץ ובעולם, בבחינת "אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה". ממש הפאוור־ריינג'רס של השם יתברך.

האמונה היא סוד הכוח

אהבת השם, בדומה לאחיו הגדולים, עבר בשלב כלשהו בילדותו לחינוך ביתי, וזאת בשל ההצקות שחוו מצד ילדים בעקבות המראה האסייתי שירשו מאימם והשמות החריגים. הלימודים הביתיים איפשרו למתאגרף הצעיר להשקיע באימונים ולהשיג רזומה מרשים. כבר בגיל עשר קטף את המקום הראשון בגביע אירופה, פעמיים אלוף אירופה, סגן אלוף העולם, אלוף ישראל ולפני ארבע שנים אלוף העולם בגיל 16 בלבד. הניצחון על היריב הטורקי, שאותו הכריע באופן חד־צדדי ובמהירות מרשימה בקרב האחרון, מותירה את גורדון עם לא פחות מ־11 ניצחונות ואפס הפסדים במסגרת ארגון UTMA המאגד לוחמים בתחום האיגרוף התאילנדי - מה שהופך אותו לאחד הכישרונות המובילים שצמחו בענף הזה בישראל בשנים האחרונות. גורדון הצעיר הצהיר כמה פעמים כי יש לו שאיפה להגיע ל־UFC, החברה המובילה בעולם לאומנויות לחימה משולבות.

את הקרב המתוקשר ניצח גורדון באופן מעורר השתאות. הוא שמר על איפוק מתחילת הקרב על מנת להתיש את יריבו הטורקי, שנפל בפח שנטמן לו והמשיך לנסות להלום בו, בעוד אהבת השם התמקד בעיקר בבלימה והגנה. לאחר שהטורקי כבר הותש מהניסיונות הרבים, החל גורדון במכות מדויקות שכוונו לרגליו של היריב שנפל פעם אחר פעם, עד שלא יכול היה עוד לעמוד על הרגליים. בשלב מסוים, הטורקי שאיבד ניקוד לטובת גורדון, היה שרוע על הרצפה ללא יכולת להמשיך, חרף ניסיונות המאמן שלו להחזירו לזירה, וכך קטף גורדון את הניצחון.

עטוף בדגל ישראל ועם כיפה גדולה לראשו עמד גורדון אחרי הקרב לקבל את המדליה על הניצחון. בריאיון לאתר ONE הוא דיבר על האהבה שהוא מקבל מהקהל הישראלי: "האהבה שאני מקבל מכולם - אי אפשר להסביר את זה במילים. זה לא להעריץ, אוהבים אותי מאוד ונותנים לי המון כוח עם כל ההודעות שאני מקבל, שאני משמח אותם". "אני מסתובב בכל מקום עם כיפה וציצית", אמר גורדון והמשיך: "זה לא עוצר אנשים מלבוא אליי ולהגיד לי כמה שאוהבים אותי, להצטלם איתי, לחבק אותי ולנשק אותי". לשאלת המראיינת "מה הסוד שנותן לך כוח", הוא ענה: "האמונה. זה להאמין שאני עושה את הייעוד שלי בחיים, הדרך שבה אני עושה את הדברים זה החלק הכי חשוב. הכול מלמעלה. אלוקים סידר הכול כמו שהוא רצה גם אם לא הבנתי את זה אז, אבל עכשיו אני תמיד יודע לסמוך עליו".

כמובן ששמו הייחודי והקרב המתוקשר הביאו למבול של בדיחות רשת על שמו הפרטי ושמותיהם של אחיו. גורדון הגיב בספורטיביות ואף שיתף וצחק בעצמו מהבדיחות שרצו ברשת. בינואר האחרון הציע גורדון נישואין לחברתו אורן לוי המשרתת כתצפיתנית בצה"ל, ובזאת גדע כל אפשרות להיות הרווק המבוקש שהכניס מכות לאנטישמי מול כל העולם.

אוריה שילת

★ אהבת השם גורדון ★

גיל:
19

מצב משפחתי:
מאורס טרי

מקצוע:
לוחם אגרוף תאילנדי וקיקבוקסינג

מקום מגורים:
זכרון יעקב, במקור משילה

לא ידעתם:
נצפה בפורים האחרון בקריאת המגילה בבית הכנסת המרכזי ביישוב שילה, לאחר הקריאה רבים מבאי המקום זכו לסלפי עם הכוכב הצעיר

צילום: רבקה יפה

תחקירן לא פוליטיקלי קורקט

הוא החל בתפוצה קטנה, אבל תחקיריו שנוגעים בסיפורים הלא מדוברים החלו להדהד, וביתר שאת בתקופת המלחמה: אלחנן גרונר, תחקירן 'הקול היהודי', מביא אל המיינסטרים את העובדות שחושפות את פני האויב

במשך שנים הם נחשבו לקול בודד שנתפס כקיצוני ואפילו הזוי בנוף התקשורתי הממוסד, אך בשנים האחרונות, וביתר שאת מאז אירועי שמחת תורה תשפ"ד, נראה שהמציאות הישראלית יישרה קו עם התחזיות והתחקירים של אתר 'הקול היהודי'. אלחנן גרונר, שהחל את דרכו בהעברת דיווחים מהשטח בזירות שונות ביהודה ושומרון והפך לאחד העיתונאים החוקרים המשפיעים במחנה הימני, לא נח לרגע. לרגל הפרויקט, הוא חוזר לימים שבהם היה מי שהתייחס אליהם כמוקצים מחמת מיאוס, מסביר איך הפכו תחקירים על קשרי רע"ם וחמאס לכותרות ראשיות במיינסטרים ומשרטט את היעד הבא: מעבר מחשיפת עוולות ותחקירים לזרוע של "עשה טוב", כזו שתציע פתרונות ותיקון עומק למציאות.

"גדלתי בירושלים", הוא מספר, "למדתי בישיבה התיכונית 'מקור חיים', אחר כך עברתי לתקופה קצרה לישיבה בחוות גלעד, ומשם לישיבת עוד יוסף חי ביצהר". אתר 'הקול היהודי' התחיל בכלל כעלון דיגיטלי עם עדכונים מהשטח סביב נושאים ביטחוניים, ונשלח פעם בשבוע לתפוצת נמענים לא גדולה. עם הזמן התפוצה הלכה וגדלה, ובשנת תשס"ח הוחלט להקים אתר. "בהתחלה התפקיד שלי היה להעביר דיווחים, ולאט לאט נכנסתי יותר ויותר לעולם התקשורת".

"הצורך בהקמת האתר נבע משתי סיבות עיקריות", הוא חוזר כמה שנים אחורה. "הראשונה היא ההבנה שהתקשורת הקיימת היא חד־צדדית ומלאה שקרים ועוולות. עוד לא היו אז רשתות חברתיות כמעט, לא ערוץ 14 ולא גלי ישראל". לתוך הריק הזה הם נכנסו, והחליטו להביא קול אמין ורציני שמגיע ישירות מהשטח. "הבאנו את הידיעות מתוך אירועים שחווינו בעצמנו. בתקשורת הכללית, כשערבים הציתו שריפה, סיפרו שיהודים הציתו אותה, וכשהם זרקו אבנים, מי שיצא בסוף אשם זה המתיישב שחטף את האבן. נקודה נוספת הייתה הציבור שהלך והתגבש בגבעות, שהרגשנו שאין לו מספיק ייצוג, והוא צריך שיהיה לו ערוץ תקשורת משלו".

★★★

"חצבנו את המעמד שלנו בסלע בעבודה סיזיפית, קשה ומקצועית. אנחנו ציבור שהיה תמיד מתחת למגף של הממסד, אבל פשוט עשינו עבודה טובה. כשאתה מביא עובדות שמחדשות משהו לציבור הרחב, ומעמיק בנושאים שאף אחד לא מעז לגעת בהם, אז בסוף רואים תוצאות"

★★★

"אנחנו משתדלים לעסוק בנושאים שהם לא פוליטיקלי קורקט", הוא אומר, "ועם ההתקדמות של המציאות והשיח הציבורי שנפתח, להיכנס לעוד ועוד נושאים. יש את הנושא של ההתבוללות, או ניצול של יהודיות בידי ערבים, כולל במקומות כמו שירות לאומי - נושא שפעם אף אחד לא הסכים לגעת בו. אנחנו עוסקים גם בנושא של הגבעות, המאבקים השונים על ארץ ישראל. בתחום הביטחוני הרבה מהעיסוק שלנו נוגע לתנועות האסלאמיות ולרע"ם", הוא אומר, ומסביר שחשוב להם לנפץ את השקר של הדו־קיום ולחשוף את האויב האמיתי שמסתובב פה. "אנחנו עוסקים גם בנושא עבודה עברית כמובן, שזה מסוג הדברים שבעבר היו נחלתם של קומץ משוגעים, והיום יותר ויותר אנשים מבינים את הערך שלהם. בכל הנושאים הללו פעם היינו קול כמעט בודד, והיום אפשר לשמוע אותם באולפנים, בערוץ 14 בוודאי, וגם במקומות נוספים".

גם נתניהו משתף

כשאני מבקשת ממנו סיפורי הצלחות, הוא מתלבט ממה להתחיל כי לא חסרים כאלה. "יש את התחקירים על מפלגת רע"ם, שבהם עבדנו על חשיפת הקשרים שלהם לחמאס, ויצרנו בכך שינוי משמעותי. הסרט 'אשרף מרוואן - שם בדוי'

שפרסמנו על מרכז המיסיון האסלאמי 'דאר אלסלאם', הביא הרבה מכות כואבות לחמאס ירושלים ועצירה של פרויקטים שלהם. מספר הערבים שנכנסו לכלא על הסתה בעקבות חשיפות שלנו, או מחבלים בכלא שנכנסו לצינוק כי חשפנו תמונות שלהם מבריחים מהכלא, זה אין־ספור", הוא אומר בסיפוק.

אחת החשיפות החשובות מבחינתם הייתה פרשת העוזרת של רם בן ברק מ'יש עתיד' באוקטובר 2021. בהיותו חבר כנסת ויושב ראש ועדת החוץ והביטחון, העסיק בן ברק עוזרת ערבייה, שישבה בוועדה שהיא קודש הקודשים של הביטחון הישראלי. "חשפנו מידע חשוב על כך שאותה עוזרת ערבייה השתתפה בקורס של עמותת אל־אקצא של רע"מ בהר הבית, שנקרא 'עין אל־בוראכ' ונועד להכשיר מדריכי קבוצות לסיורים בהר הבית מטעם התנועה האסלאמית. מארגני הקורס והמרצים בו היו השייח'ים הקיצוניים ביותר בארץ, כמו המופתי המסית עכרימה סברי, בכיר חמאס ירושלים נאג'ח בכיראת, ראאד פתחי מהפלג הצפוני ושייח'ים נוספים".

"היא למדה אצלם והצטלמה איתם, כשבמקביל היא נמצאת בתוך ועדת החוץ והביטחון, וחשופה למידע רגיש וקריטי לביטחון המדינה. החשיפה שלנו יצרה סערה גדולה, עמית סגל שיתף אותנו, ורם בן ברק פיטר אותה. הוא אומנם החזיר אותה אחר כך", אלחנן אומר בצער מסוים, שמהול באופטימיות: "למרות זאת, הנושא עלה למודעות הציבורית וכולם הבינו מי הוא באמת הביטחוניסט הדגול לכאורה. אני חושב שזו נקודה מאוד מהותית, כי רם בן ברק הוא זה שאמר שנוער הגבעות יותר מסוכנים מאיראן, ואנחנו באנו והראינו כמה הוא לא מבין בביטחון, לא יודע מי זה האחים המוסלמים, ומכניס כזאת עוזרת לתוך ועדת החוץ והביטחון".

פרשה נוספת שהוא חשף היא מעשי הביזה וההברחות של הגדס"ר הבדואי בזמן המלחמה. "בתחילת המלחמה", הוא מזכיר, "קיבלנו עדויות על כך שחיילים מהגדוד הבדואי שם היו שותפים במעשי ביזה וגם הברחות לעזה. ערכנו תחקיר ארוך עד שהוכחנו את הדבר הזה. פתאום זה הגיע לתחקיר גדול שקלמן ליבסקינד עשה על בסיס החומרים שלנו וחומרים נוספים".

"עוד נושא חשוב", הוא מוסיף, "הוא הסיפור של הברחות רחפני אמל"ח על ידי מיליציות של בדואים בגבול מצרים ובגבול ירדן. זה אחד האתגרים הביטחוניים הכי גדולים היום במדינת ישראל, וכמעט אף אחד לא נגע בנושא הזה. לפני כחצי שנה פנו אלינו חקלאים ואנשי ביטחון מהשטח וסיפרו לנו על התופעה, ופשוט נסענו לגבול מצרים והתחלנו להציף את זה. העברתי את המידע להמון עיתונאים וכלי תקשורת כדי לפרסם את הנושא, ואנחנו לא מרפים ממנו. בעקבות ההצפה שלנו המודעות הציבורית עלתה, השר שיקלי ירד לשטח ובעקבותיו הגיעו בכירים נוספים. שר הביטחון, הרמטכ"ל וראש השב"כ התבטאו גם הם בעניין, דיברו על החומרה של הדברים ועל חשיבות הטיפול בהם. נערכו כינוסים בנושא, התחילה עבודת מטה והפעילות של הצבא והמשטרה התגברה".

"זה אומנם לא מספיק כי זו רק התחלה", הוא מתריע, "אנחנו עומדים מול תופעה אדירה. אבל מצד שני זה מאוד משמעותי, קודם כול כי תודעתית הבקענו את הדבר הזה, וכשמדינת ישראל תיכנס לסוגיה בצורה רצינית, אז בסופו של יום זה יועיל. אני חושב שפה אפשר לראות איך גם ככלי תקשורת קטן מאוד אנחנו מצליחים להשפיע על סדר היום, וזו המטרה שלנו. אנחנו לוקחים את הנקודות האסטרטגיות שאנחנו מזהים שאפשר להשפיע בהן, מתמקדים בהן ומחדדים".

מה לדעתך גרם לשינוי שבו הפכתם מאתר שמסומן כקיצוני ותת־מגזרי לאתר שאפילו נתניהו מצטט אותו?

"אני חושב שקודם כול חצבנו את המעמד שלנו בסלע בעבודה סיזיפית, קשה ומקצועית. אנחנו ציבור שהיה תמיד מתחת למגף של הממסד", הוא אומר על ציבור הגבעות, "וגם הממסד ההתיישבותי לא בדיוק סימפט אותו יותר מדי לאורך השנים, אבל פשוט עשינו עבודה טובה. כשאתה מביא עובדות שמחדשות משהו לציבור הרחב, ומעמיק בנושאים שאף אחד לא מעז לגעת בהם, אז בסוף רואים תוצאות. דבר חשוב נוסף הוא שהציבור עצמו זז, והדעות שלנו נכנסו יותר למיינסטרים. היום בפאנלים בערוץ 14 אני מוצא את עצמי אחד המתונים ברוב הפעמים. לצערנו זה קשור לנסיבות הקשות של המלחמה והטבח הנורא, שעם כל הכאב העצום שבו, הוא חשף את הפנים האמיתיות של האויב. במהלך כל התקופה הזאת נחשפו עוד דברים שאנחנו צעקנו עליהם במשך שנים, כמו למשל העוולות בפרקליטות. לפני יותר מ־15 שנה נעצרתי כשהלכתי להפגין מול הבית של שי ניצן", הוא מספר לדוגמה, "ואמרתי שהוא ראש הנחש של הפרקליטות ושל הדיפ־סטייט. אני קיבלתי אז כתב אישום וביבי מינה אותו לפרקליט המדינה, והיום כולם יודעים מי זה שי ניצן ומי זה בג"ץ".

לגבי העובדה שנתניהו משתף חלק מתחקיריו, גרונר מזהה את המניע הפוליטי: "השיתופים של נתניהו תמיד היו בעיקר סביב תחקירים ומידע שהבאנו על רע"מ ועל ערבים אזרחי ישראל וכדומה. אני חושב שהוא מבין שהבחירות הקרובות הולכות להיות סביב הנושא הביטחוני, שבהן יתמודדו בנט שהולך עם מנסור עבאס, וכמובן שמאלה ממנו, מול מי שמבין את הסכנות של האחים המוסלמים. האחים המוסלמים", הוא מסביר, "זה לא רק מנסור עבאס, אלא זה רוב הציר הסוני. עכשיו כולם עסוקים בציר השיעי, אבל אנחנו כמה שנים מתריעים ביתר שאת מפני הציר הסוני, בפרט בשנה האחרונה, בטח מאז ההפיכה בסוריה. טורקיה וסוריה אומרות במפורש שהן בדרך לירושלים. הן פועלות בתחכום, בצורה מאוד רצינית. אני חושב שגם נתניהו מבין את זה, וממילא הוא משתף את הדברים שלנו. בנוסף לכך, צריך לזכור שיש גם פוליטיקה. אנחנו משתדלים מאוד לא להיות פוליטיים ולהביא את האמת שלנו, ואנחנו רואים איך אחרים, לפעמים כשנוח להם פוליטית, הם פתאום איתך ומשתפים אותך, וכשלא נוח להם פוליטית, אז הם או נגדך או מתעלמים ממך. זה משהו שאנחנו ערים לו, ולכן אנחנו משתדלים להימנע מכניסה לפוליטיקה".

חברות עם גדי טאוב

העבודה התקשורתית מזמנת לגרונר מפגש עם כל מיני קצוות ואנשים שלא היה פוגש כנראה במרחב הביתי. לא מזמן הוא התארח בפודקאסט של גדי טאוב, ולא היה קשה לזהות את החברות הטובה ששוררת ביניהם, מעבר להסכמה על נושאים אידאולוגיים. בין שאר הנושאים עלה שם גם שיח מעמיק על יחסי דתיים-חילונים. "אני בהחלט רואה שליחות חשובה ביצירת החיבורים האלה", הוא אומר, "ומבחינתי תקשורת, למרות העיסוק הרב במאבקים שכרוך בה, זה קודם כול מלשון קשר. המטרה שלי היא בסוף לחבר בין יהודים, לא רק לחשוף עוולות ובעיות. כשאני פועל למשל בנושא הרחפנים בגבול מצרים, אז פתאום אני נמצא בקשר עם אנשים מקדש ברנע ובאר מלכה, וכל מיני אזורי חיוג שהם לא בדיוק יצהר והגבעות שלה. אומנם זה קשר שנוצר סביב אתגרים ביטחוניים, אבל נוצרו גם המון חיבורים אישיים. יש גם אנשים מדרום תל אביב שנוצר איתם קשר בעקבות העיסוק בבעיית המסתננים, אנשים מהצפון ועוד. כשמתעסקים במאבקים", הוא מציין נקודה חשובה מבחינתו, "צריך כל הזמן לזכור להישאר עם אהבת ישראל, ולשים לב שהביקורת לא תהפוך חס וחלילה לשנאה כלפי יהודים".

מבחינת השאיפות לעתיד, הרצון ב'קול היהודי' הוא לפתח את הזרוע של "עשה טוב", להכניס יותר כתבות מגזין, ראיונות עומק ופודקאסטים. "אנחנו רוצים להביא הרבה חדשות טובות בעזרת ה', ושרטוט של תיקון המציאות. אני מקווה שהצורך בתחקירים שמצביעים על בעיות ילך ויפחת, כי המציאות תלך ותתוקן, ונוכל יותר לבשר על הצלחות, לשרטט דרכי תיקון ולהכניס את התורה לתוך החיים הלאומיים. אני חושב שעד היום לא ידענו לדבר את התורה כמו שצריך, זה עדיין אתגר גדול וזו המשימה הבאה שניצבת לפנינו".

יעל בנימין

★ אלחנן גרונר ★

גיל:
36

מצב משפחתי:
נשוי ואב לחמישה

מקום מגורים:
יצהר

מקצוע
עיתונאי חוקר
באתר 'הקול היהודי'

לא ידעתם:
הוא לא למד לימודים אקדמיים, ובסיום כנס בכנסת שאליו הוזמן לאחרונה כדי לדבר על סכנות הציר הסוני, ניגש אליו פרופסור מכובד, לחץ את ידו ושאל איפה הוא למד. תשובתו הייתה: בגבעות

צילום: לירון מולדובן

אורית מרק אטינגר

26

נשואה ואמא לילד

תושבת גבעת שמואל

מרצה, סופרת, פעילת הסברה, מייסדת ומנכ"לית עמותת 'אור מיכאל'

התחלה// לפני 26 שנה, נולדה בעתניאל שבדרום הר חברון. בת שישית מתוך עשרה אחים ואחיות.

אבא// מיכאל (מיכי) מרק הי"ד, מנהל החברה לפיתוח הר חברון ומנהל ישיבת עתניאל. נרצח לפני עשור בגיל 46 בפיגוע ירי. "אבא היה דמות דומיננטית בבית. אני הייתי בת 16, בשיא גיל ההתבגרות, והוא היה האדם לדבר איתו, אותו שואלים על מהות החיים. הוא היה מאוד נוכח ואדם משמעותי להרבה אנשים, סוג של מנהיג".

אמא// חוי, בת 55, מנהלת חשבונות במקצועה. "אמא נפצעה בפיגוע בפגיעת ראש קשה. לא חשבו שתשרוד. בשבילי יש את האמא שלפני הפיגוע ואת האמא שאחרי הפיגוע, כי פגיעת הראש שינתה אותה. ממש למדתי לאהוב אותה מחדש. ברוך ה' היום אני מרגישה שזכיתי באמא מדהימה, מצחיקה, פתוחה ומאוד תומכת. היא חלק בלתי נפרד מהחיים שלי".

עתניאל// "ילדות מדהימה. אתה חי ביישוב שמאחרים בו לבית הספר כי זרקו עליך בקבוק תבערה, אבל בזמנו זה היה נשמע לי מאוד נורמלי. גדלתי בבית מדהים, חם, עם מוזיקה ואנרגיות. בית פתוח, תמיד עם הרבה חברים ואורחים".

אולפנה// בתיכון למדה באולפנת אבן שמואל. "האולפנה הייתה מדויקת לי. הרבה חברות, חינוך לציונות וערכים והרבה נשמה. לימודים לא היו הצד החזק שלי. לא אהבתי ללמוד אבל הייתה לי מורה, שרה לונדון ז"ל, ששינתה את חיי. היא אמרה לי: אורית, את יכולה! היא האמינה בי והייתה נקודת האור בשבילי".

הפיגוע// "זה היה יום שישי, ההורים שלי נסעו לסבתא בירושלים. התלבטתי אם להצטרף אליהם ובסוף החלטנו שאשאר לשבת אצל בני הדודים שלי, שלומית ואלחנן קלמנזון". במהלך הנסיעה לירושלים בכביש 60 פתחו מחבלים באש לעבר רכב המשפחה. "אבא נרצח, אמא נפצעה אנוש ושני האחים שלי, פדיה ותהילה, נפצעו בינוני וקל. מאותו רגע החיים שלי השתנו".

מה יהיה// "אחרי האסון אלחנן לקח אותנו אליו הביתה כדי לבשר לנו. שם דודה שלי, יוכי, סיפרה לנו על הפיגוע. את שומעת אבל לא באמת קולטת. אני זוכרת שהתחלתי להריץ בראש מה יהיה איתי. כשהגענו לבית החולים אחי הבכור שלומי חיבק אותי ונתן לי את העוגן ואת התחושה שהוא כאן ואפשר לנשום".

אובדן 1// "השבר היה עצום. היה לי קשר מאוד קרוב עם אבא. הוא היה המצפן בחיים שלי ומבחינתי איבדתי את האופק. לא חשבתי שהשמש יכולה לזרוח יותר. ברגע אחד החיים התהפכו. מנערה שיש לה בית, הורים ומשפחה, פתאום האחים הגדולים צריכים לדאוג לי. אחותי הגדולה שירה לקחה אחריות, ויחד עם המשפחה שלה עברה לגור איתנו".

נפגשים// דניאל אטינגר, מי שלימים יהפוך לבעלה, הגיע לשבעה לנחם את המשפחה ושם נפגשו לראשונה. "ככה הכרנו. הרגשנו שזה זה ותוך שנה וחודשיים התחתנו. בסוף הבית שלי לא היה יציב ודניאל נתן לי את העוגן. התחתנתי בגיל 18 ויום".

החצי השני// דניאל, בן 31, במקצועו יועץ עסקי. "הוא לוחם במילואים ביחידה מסווגת בחיל האוויר. מאז השבעה באוקטובר הוא צבר מאות ימי מילואים ואני סופר גאה בו. דניאל הוא מקום יציב ובטוח בחיים שלי. הוא נותן לי להיות מי שאני ומקום לעשות מה שאני רוצה וללכת עם החלומות שלי. זכיתי".

הנחת// צור בן הארבע. "אהבת חיי, האור הכי גדול בחיי. הוא המורפיום לנפש כי מול כל כאב שיבוא לי בחיים פשוט יש לי אותו והכול נרגע בגוף".

שירות לאומי// עשתה כנשואה ב'משפחה אחת', עמותה התומכת בנפגעי טרור. "במסגרת השירות קידמתי פרויקטים וליוויתי משפחות של יתומים ואלמנות. זו הייתה בחירה טבעית בשבילי. בסוף הקדוש ברוך הוא נתן לי חוסן והרגשתי שאנשים שהיו נפגעי טרור נפתחו והרגישו בטוח כשהייתי שם".

הסברה// עשתה קורס דיפלומטיה והסברה במרכז הבין־לאומי לדיפלומטיה ציבורית והסברה ישראלית בתל אביב. "כבר שמונה שנים בערך אני פוגשת חברי פרלמנט ואישי ציבור מהעולם. אנשים שלא פגשו מעולם אדם מהתנחלות ופגשו רק אנשים משכם, רמאללה או חברון. אני משתפת בסיפור האישי שלי. מהמפגשים הבנתי כמה כוח יש לי בידיים להראות את יהודה ושומרון לא כמו שהם מכירים. כשראיתי שיש לי השפעה הלכתי ללמוד הסברה מתוך רצון להתמקצע".

מתנחלת גאה// "תמיד כשאמרו לי 'כיבוש' עניתי שאני מתנחלת גאה ולא הבנתי את העוינות. הבנתי שאם אני רוצה לחולל שינוי, אני צריכה לדעת לדבר את זה טוב. לאחרונה נפגשתי עם שגריר בלגיה בישראל. הוא אנטישמי ומתנגד חריף להתנחלויות. דיברנו שעתיים, שיח קשה ומטלטל, אבל כשיצאנו הוא אמר לי: אני שומע אותך ואומר שיש תקווה, ומבחינתי זה כוח שהוא סופר משמעותי לישראל".

שלומי// לפני כשבע שנים אחיה שלומי נהרג בתאונת אופנוע במהלך שירותו בתפקיד מסווג במוסד. "בליל שבת הוא נסע על האופנוע וחבורה של צעירים בדואים פגעו בו. יומיים היה בין שמיים לארץ מורדם ומונשם, וביום ראשון בבוקר נקבע מותו. אלה היו יומיים מאוד קשוחים אבל גם הזדמנות להיפרד".

אובדן 2// "זה היה שוק. גם כי שלומי היה גבר חזק וחסון וחשבנו שכלום לא יפגע בו וגם כי הרגע איבדנו את אבא. אחרי הפטירה של שלומי היה לי חוסר הבנה מול הקדוש ברוך הוא למה זה קרה, אבל מצד שני המקום של האמונה היה מאוד נוכח. כשהודיעו לנו שהאיברים שלו הצילו חמישה אנשים, זה היה בשבילי מקום של: אני לא מבינה כלום, אבל אתה מנהל את העולם".

אובדן 3// בשבעה באוקטובר נרצח בן דודה, רב־סרן במילואים ואיש המוסד אלחנן קלמנזון, לאחר שחילץ יותר ממאה מתושבי קיבוץ בארי יחד עם אחיו ואחיינו, שכונו "צוות אלחנן". "הוא היה בן דוד מאוד קרוב אליי. ממש חלק בלתי נפרד מהחיים שלי. אחרי הפיגוע חייתי אצלם בבית. הם ארגנו לי את החתונה, באו איתי לטעימות. וכשהודיעו לי שהוא איננו זה היה שבר אדיר. אמרתי לעצמי: די, זה עבר את הגבול. הרגשתי שזה גדול עליי".

נופלת וקמה// "היה שלב של אבל קשה, אבל זה היה בדיוק תחילת המלחמה והזמינו אותי לדבר עם חיילים. בהתחלה אמרתי: מצטערת, אין לי כוחות. אבל בסוף יש כאן צו 8 והרגשתי שיש אנשים שצריכים ורוצים לשמוע אותי. יצאתי להעביר הרצאות לחיילים כמעט בכל מקום בארץ, להזכיר להם על מה הם נלחמים. ניסיתי להעניק להם כלים להחזיק את הכול ביחד".

אובדן 4// שלושה שבועות אחר כך, במהלך היתקלות עם מחבלים בעזה, נורה טיל נ"ט לעבר נגמ"ש המרכבה שעליו פיקד אחיה הצעיר פדיה מרק. הוא ושבעה לוחמים נוספים נהרגו. בן 22 בנופלו. "הייתי בהרצאה בצאלים והודיעו לי שגם הוא נהרג. אחי האהוב, הקטן אבל הגדול. אני כבר לא האמנתי להם. אחרי פדיה מה שהקים אותי זה המון אמונה והבנה שכל מה שעברתי בחיים זה כדי שאצליח לעשות את השליחות שלי בעולם".

שליחה// "מספר המשפחות השכולות שהייתי אצלן והאנשים הפצועים והפוסט־טראומטיים שביקרתי ואמרו לי 'אורית, אם לא את - לא הייתי עומד כאן היום' הוא מטורף. אז אני אומרת: זה משהו שהוא הרבה יותר גדול ממני. ברור לי שאני רק שליחה והייתי צריכה לעבור את הכאב הזה כדי לעזור לאנשים ולהוסיף טוב".

גב"ש// התגוררה עם משפחתה בעתניאל, ולפני שנתיים עברה לגבעת שמואל. "עתניאל היה מאוד

רבקי גולדפינגר
rivki@besheva.co.il

רחוק מכל העיסוקים שלי, ובלב שבור נאלצנו לעבור. עתניאל זה הבית ותמיד יישאר כזה".

אור מיכאל// מייסדת ומנכ"לית עמותת 'אור מיכאל', ארגון הנצחה לזכר אביה, הפועל לעידוד בני נוער לעשייה חברתית. העמותה מפעילה אלפי בני נוער מכל רחבי הארץ, ופעילה ב־26 בתי חולים. "אחרי הפיגוע הייתי עם אמא בבית החולים וראיתי כמה זה יכול להיות מקום מדכא. החלטתי להביא לשם אור. בתור נערה הקמתי את 'אור מיכאל' והבאתי בני נוער לעשות שמח. מאז זה הלך וגדל למפעל עצום של אור".

סיפור חיי// את ספרה הראשון, 'קרן אור שבורה', שמספר את סיפור חייה, הוציאה בהוצאת ידיעות ספרים. "הרגשתי שאנשים רוצים לשמוע את הסיפור ואת המסרים שלי. הספר הוא מצד אחד עם המון כאב, ומצד שני יש בו תובנות והוא קצת מדריך לחיים". לפני שנתיים הוציאה יחד עם בעלה את ספר הילדים 'ילד האור', שמתווך לילדים את סיפורו של אחיה פדיה הי"ד במלחמת חרבות ברזל. "המסר הוא שהאור תמיד מנצח".

הסברה// כחלק מפעילות ההסברה ברחבי העולם היא טסה לתפוצות ומשתפת בסיפור חייה. "אני נוסעת המון לקהילות יהודיות, ונפגשת גם עם חברי פרלמנט ברחבי העולם, נוצרים, סטודנטים. בסוף כל אדם בעולם מתמודד עם האתגרים שלו, וכשאתה יודע שאפשר להתמודד עם הכול ולהאיר את העולם זה נותן המון תקווה ומשמעות". ●

במגרש הביתי

מה הלו"ז

"זה משתנה בין ארבע וחצי בבוקר לשידור בתוכנית 'העולם הבוקר', ובין שבע בבוקר בימים שאין. אני לוקחת את הילד שלי לגן ומשם מתחילה לו"ז של הרצאות ברחבי הארץ ופגישות. בשעה ארבע וחצי אחר הצהריים אוספת את צור לזמן שלנו, מקלחת, ארוחת ערב ולפעמים יציאה לעוד הרצאה או אירוע".

פלייליסט

"ממש הכול מהכול, לועזית או ישראלית, קרן פלס, יהורם גאון וחסידי לחגים. מאוד מגוון".

השבת שלי

"מתנה. מודה כל יום על זה שגדלתי לזה. לא יודעת איך שורדים בלי שבת".

בושות מופת

אסתר המלכה. "אני מרגישה שהיא חיה מציאות של כאב, יתומה אצל דוד שלה, אבל במקום להתמסכן היא בחרה לעשות צעד לעבר השליחות ובזכותה עם ישראל ניצל. כמוה כל אדם צריך לחשוב - אם לעת הזאת הגעת למלכות ולפעול".

משאלה

"שנצליח לאהוב ולהכיל דעות שונות מאיתנו גם בלי טרגדיות. שנצליח לראות את החיים במדינה שלנו באור חיובי. זכינו במדינה מופלאה".

מפחיד אותי

"לא לעשות מספיק, ולפעמים פחד מהמילואים של בעלי".

כשאהיה גדולה

"ימים יגידו".

סדר קָדָשִׁים
מַסֶּכֶת מְנָחוֹת
שבת חוה"מ פסח

פסח כשר ושמח

השבוע בתלמוד הישראלי

קרן צליר
TZALIR FUND

תלמוד ישראלי
הדף היומי לילדים

דַּף ע"ז פִּיקּוּחַ עַל הַמְּחִירִים

אָדָם אֵינוֹ רַשַּׁאי לִמְכּוֹר חֵפֶץ בִּמְחִיר יָקָר מֵעֶרְכּוֹ הָאֱמִתִּי, אִם הַקּוֹנֶה אֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהַמְּחִיר יָקָר. בְּמִקָּרִים מְסוּיָמִים, הַקּוֹנֶה רַשַּׁאי לְדָרוֹשׁ אֶת בִּיטּוּל הָעִסְקָה, אִם הַמּוֹכֵר דָּרַשׁ מִמֶּנּוּ מְחִיר הַיָּקָר בְּיוֹתֵר מִשִּׁשִׁית מֵהַמְּחִיר הָאֱמִתִּי שֶׁל הַחֵפֶץ.
אֲבָל, אִם הַמּוֹכֵר אוֹמֵר לַקּוֹנֶה: אֲנִי קָנִיתִי אֶת הַחֵפֶץ הַזֶּה בַּעֲשָׂרָה שְׁקָלִים וַאֲנִי מוֹכֵר אוֹתוֹ בְּמֵאָה שְׁקָלִים, וְהַקּוֹנֶה הִסְכִּים - הַמּוֹכֵר לֹא עָבַר עַל אִיסּוּר, מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹנֶה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם יָקָר.
הָרַמְבַּ"ם בַּהֲלָכוֹת מְכִירָה כּוֹתֵב שֶׁבֵּית דִּין חַיָּב לְהַעֲמִיד מְפַקְּחִים שֶׁיְּבַדְּקוּ שֶׁהַמּוֹכְרִים לֹא יִמְכְּרוּ בְּמְחִיר גָּבוֹהַּ מִדַּי. מְדוּבָּר רַק בְּדִבְרֵי מַאֲכָל שֶׁאֲנָשִׁים זְקוּקִים לָהֶם לְצוֹרֶךְ מִחְיָה, כְּגוֹן: יַיִן, שֶׁמֶן וְקֶמַח.

דַּף ע"ח מְנָחַת חִינּוּךְ

כֹּהֵן שֶׁמַּתְחִיל לַעֲבוֹד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לָרִאשׁוֹנָה בְּחַיָּיו, מַקְרִיב "מִנְחַת חִינּוּךְ". מִנְחַת חִינּוּךְ הִיא מִנְחַת חֲבִיתִּין רְגִילָה, וְהִיא מְכוּנָּה "מִנְחַת חִינּוּךְ" מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְחַנֶּכֶת אֶת הַכֹּהֵן לְתַפְקִידוֹ הֶחָשׁוּב.
כְּשֶׁיִּבָּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ ב"ה, כָּל הַכֹּהֲנִים יֵחָשְׁבוּ כֹּהֲנִים חֲדָשִׁים, וְלָכֵן יִהְיֶה עֲלֵיהֶם לְהַקְרִיב "מִנְחַת חִינּוּךְ" כְּאִילּוּ הֵם מַתְחִילִים מֵחָדָשׁ לַעֲבוֹד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
וּמִי הָיוּ הַכֹּהֲנִים שֶׁבְּחַיֵּיהֶם הִקְרִיבוּ "מִנְחַת חִינּוּךְ" פְּעָמַיִם?
כֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ צְעִירִים בְּסוֹף תְּקוּפַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, וְהִקְרִיבוּ מִנְחַת חִינּוּךְ, וְאַחֲרֵי שִׁבְעִים שָׁנָה, כְּשֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי הֵם שָׁבוּ לַעֲבוֹד בּוֹ וְהָיוּ צְרִיכִים לְהַקְרִיב מִנְחַת חִינּוּךְ נוֹסָפֶת, כִּי כָּךְ הַדִּין שֶׁאַחֲרֵי שֶׁנֶּחֱרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צָרִיךְ לְהַקְרִיב שׁוּב מִנְחַת חִינּוּךְ.

דַּף פ"ב אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה כֹּהֵן!

מִנַּיִן יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּהֲנִים צְרִיכִים לִשְׁחֹט אֶת הַקָּרְבָּן בְּסַכִּין?
הַגְּמָרָא הַנִּלְמֶדֶת בְּדַרְךְ זֶה אוֹמֶרֶת שֶׁלּוֹמְדִים זֹאת מֵאַבְרָהָם אָבִינוּ!
אַבְרָהָם אָבִינוּ? אֵיךְ לוֹמְדִים מִמֶּנּוּ עַל שְׁחִיטַת הַקָּרְבָּן בְּסַכִּין? מֵעַקֵּדַת יִצְחָק!
הַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת שֶׁכַּאֲשֶׁר הוֹרָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אָבִינוּ לִשְׁחֹט אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, לָקַח אַבְרָהָם אָבִינוּ סַכִּין כְּדֵי לִקַּיֵּם אֶת הַמִּצְוָה (בְּרֵאשִׁית, פֶּרֶק כ"ב פסוק י'): "וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ". מַאֲכֶלֶת הִיא סַכִּין, וּמִכָּאן לוֹמְדִים שֶׁיֵּשׁ לִשְׁחֹט אֶת הַקָּרְבָּנוֹת בְּסַכִּין.
אַחַר כָּךְ הוֹרָה הַקָּבָּ"ה לְאַבְרָהָם שֶׁלֹּא יִשְׁחַט אֶת יִצְחָק וְאַבְרָהָם שָׁחַט אַיִל בְּמָקוֹמוֹ.
בְּמִדְרָשׁ (פסיקתא רבתי פרשה מ' ד"ה "דבר אחר בחדש") נֶאֱמַר שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מָנָה אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ לְכֹהֵן כְּשֶׁהוּא הִגִּיעַ לְהַר הַמּוֹרִיָּה, כְּדֵי שֶׁיַּקְרִיב כְּשֶׁהוּא כֹּהֵן.

שאלות השבוע

1. **אילו שני תנאים מאפשרים מכירה של מוצר במחיר יקר יותר משקניתי?**
2. **מתי כהנים הקריבו פעמיים קורבן שצריך להקריב רק בהתחלת כהונה**
3. **מהי ה"מאכלת", ואיזו הלכה לומדים מהמילה הזו לגבי הקרבת קרבנות?**

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי בצהריים, למייל- talmudhagrala@talmudisraeli.co.il (*הגרלה בפיקוח רואה חשבון)

חידה!

למדנו, החכמנו – ועכשיו הגיע הזמן לעשות!

א אותו אוכלים בסוף ליל הסדר
ב נמצאת על קערת הסדר
ג המקום שבו ישבו ישראל במצרים
ד המכה שלפני מכת צפרדע
ה תפילה שמוסיפים בראש חודש ובחגים לאחר שחרית
ו המילה השנייה בסימני הסדר
ז ביד חזקה וב___ נטויה
ח נאסר בבל יראה ובל יימצא
ט את הביצה ___ במי מלח
י עליו שטה התיבה של משה
כ' ממנו שותים ארבע פעמים בליל הסדר

(סוס, שוא, סנאה, שמח, שמן, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח, שמח)

התלמוד הישראלי הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי השואף להעניק כלים לחיבור משמעותי ועכשווי לערכים יהודיים וישראליים, תוך חיזוק הזהות והעצמת הקשר לתרבות ולמורשת ישראל

סירקו והצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פיתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה. לתכנים נוספים:

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

לזה חיכינו

לגעת במילים מהסידור. אני קמה מוקדם, עוד לפני שהאור מתייצב לגמרי על הרי ירושלים. יש בי תחושה שאני לא רק מתחילה יום חדש, אלא נכנסת אל תוך מציאות שהייתה עד עכשיו מילים בסידור, מושגים רחוקים, והנה היא נעשית מוחשית עד שאפשר כמעט לגעת בה.

הדרך אל ההר מלאה אנשים, אבל אין בה דחיפות. יש בה כיוון, כאילו כולנו נמשכים לאותו מרכז שקט. ואני הולכת לאט, לא בגלל הגיל - אלא כי אני מבינה שמה שמחכה שם לא סובל חיפזון. עוד לפני הכניסה כבר יש עצירה, כי אי אפשר פשוט להגיע, צריך להיות ראויים להיכנס. דיני טהרה כבר אינם רעיון למדני אלא מציאות חיה, מי שנטמא יודע שעליו לעבור בנוסף לטבילה תהליך של כמה ימים, הזאה ביום השלישי וביום השביעי עם מי אפר הפרה האדומה, אותו אפר שנעשה משרפה מדויקת ומיוחדת ושבלעדיו אי אפשר לשוב אל הקודש. ואני חושבת לעצמי, כמה זה משנה את היחס לחיים כשאי אפשר לדלג על שלבים, כשאין קיצורי דרך אל הקדושה.

כשאני סוף סוף נכנסת אל ההר התחושה משתנה מיד, לא בגלל דרמה חיצונית אלא דווקא בגלל הקפדה על הסדר, סדר עמוק. הכוהנים כבר בעבודתם, המזבח מוכן וממנו עולה עמוד עשן לשמיים, הדשן פונה והעצים מסודרים בדיוק, וכל כהן יודע את עבודתו ואת תפקידו בכוח, את אחריותו במערכת, כי כל שינוי קטן מהסדר עלול חלילה לפסול את הקורבן.

ריח של קדושה. זה מתחיל על הבוקר. הקרבת קורבן התמיד מתרחשת עם שחר, אותו קורבן קבוע שמלווה את תחילתו של כל יום, כמו פעימה יציבה של מציאות. ואני עומדת ומתבוננת ומבינה שהקדושה כאן איננה רגע של התעלות, אלא דווקא שגרה מדויקת. יש קורבנות מסוגים שונים, עולה שנשרפת כולה, חטאת שבאה לכפרה וחלק מבשרה נאכל על ידי הכהנים, שלמים שיש בהם גם אכילה ושיתוף של הבעלים, עשרות לחמים של קורבן התודה שחייבים לסיים את אכילתם באותו יום ולכך צריך לאסוף לא מעט בני משפחה וחברים. כל פרט הוא חלק משפה שלמה, שורה אחת מתוך תמליל התוכנה, ולא רק פעולה טכנית מקומית.

ובתוך כל זה עולה ריח, לא בבת אחת אלא בהדרגה - הקטורת, אותה תערובת מדויקת של אחד עשר סממנים, שהייתה נחשבת לדבר חביב במיוחד. משהו עדין שממלא את האוויר בלי להשתלט עליו, ריח שמשתלב בעדינות בריח החריף של הקורבנות הנשרפים. ואני נושמת ומרגישה שהפעם אין צורך לדמיין. הקדושה אינה נסתרת. היא נוכחת, לא רועשת - אלא יציבה. בו בזמן אינני יכולה להתעלם מהצד הפיזי מאוד של העבודה. יש דם, יש תנועה, הכוהנים אינם דמויות מופשטות אלא אנשים שעובדים בגופם, המציאות מלאה בפרטים מוחשיים, ומפתיע אותי לגלות עד כמה הקדושה איננה בורחת מהחומר אלא פועלת דרכו.

לחיות בלי ספקות. ויש גם הנהגה, לא רק עבודת קורבנות אלא גם סדר של חיים. הסנהדרין יושבת בסמוך ופוסקת ומכריעה בעניינים שנשמת האומה תלויה בהם, והשאלות אינן נשארות תלויות באוויר אלא מקבלות מענה ברור. ואני קולטת כמה התרגלנו לחיות עם ספקות ומחלוקות, וכמה שונה התחושה כשיש מרכז שממנו יוצאת אמת, וזה לא מבטל את החשיבה העצמאית אלא מיישר אותה, נותן לה ציר.

אני שואלת את עצמי בשקט, כמעט בזהירות, איפה אני? הרי אינני אשת כהן ואינני חלק מעבודת המזבח, ובכל זאת אינני בחוץ, יש עזרת נשים, יש אכסדראות, יש מקום מוגדר לנוכחות, אבל התחושה האמיתית היא שהמקום שלי איננו רק פיזי אלא מהותי. כי הבית שאחזור אליו אחר כך, הסירים, השולחן, הנכדים שירוצו בין החדרים, והמרפאה שלי וכל הפעילות הציבורית שממלאת אותי, כל זה אינו עומד בניגוד למה שראיתי אלא ממשיך אותו. כאילו הקדושה איננה נשארת בהר, אלא זולגת אל תוך החיים עצמם.

עיבוד AI: עדי דוד

כשאני נכנסת הביתה ומניחה את התיק, אני קולטת שזה כבר לא אותו החדר ולא אותו הבית, לא כי הוא השתנה, אלא כי אני חזרתי אחרת. מעט יותר מדויקת, מעט יותר מכוונת. ואולי זוהי המהות, להיות סוף סוף במקום הנכון בתוך אותם חיים עצמם

כבש שהוא חוליה בשרשרת. מי היה מאמין, מול עיניי מוביל השכן פלוני, אדם מכובד, לא כזה שמתאים לו להתעסק עם בעלי חיים, כבש גדול, שלא נראה משתף פעולה במיוחד. אבל שכננו לא מוותר, ההתרגשות בפניו מראה עד כמה הוא מתייחס למשימה שלו ברצינות. הכבש מרשים, הוא כבר עבר תהליך של ניקוי חיצוני והצמר שלו לבן ומבריק, והוא מרגיש כנראה שהוא משתתף מרכזי עכשיו במשימת חייו שלשמה נוצר - לעלות לקורבן על המזבח, והוא לא רוצה לעבור את השלב הזה בסתמיות. ההשתתפות הפעילה שלו היא המאמץ שהוא מחייב בו את השכן החביב והרציני, שמצליח צעד אחרי צעד לקרב את הכבש לעזרה. עוד כמה מטרים - והוא והכבש בפנים, בהמשך העלייה בקודש, בהמשך הקִרבה לה', בהמשך השיתוף של הפרט בעבודת הכלל. "על שלושה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים" - ואשריו שזכה, אשרינו שזכינו, שהרגל השלישית שעליה העולם לא עמד במשך דורות חוזרת למקומה לייצב את העולם. גם הכבש שלו הוא חוליה בשרשרת.

ואני מתחילה להבין דבר שלא הבנתי כל השנים. שלא מדובר בשני עולמות, אלא בעולם אחד שמתיישר סוף סוף סביב מרכזו. וברגע מסוים אני מבחינה בילדה קטנה שעומדת ליד אימה ושואלת שאלה פשוטה על מה שקורה כאן בהר. והאם עונה לה בשקט, בלי דרמה, בלי תחושת היסטוריה, בטבעיות, ודווקא אז אני מבינה את העומק הגדול ביותר. הקדושה איננה התפרצות אלא רצף, לא רגע חד־פעמי אלא מציאות יציבה.

וכשאנחנו חוזרים בסוף היום יש בי עייפות אחרת, לא של עומס אלא של מלאות, כאילו משהו התיישב במוחי וברוחי ובנשמתי במקום שלא ידעתי עד כמה הוא חסר. ואני חושבת לעצמי בשקט, כמעט בחיוך, שכל השנים דמיינתי עולם אחר לגמרי שעתיד לבוא. והנה מתברר שזהו אותו עולם בדיוק, אותם אנשים, אותם חיים, רק בלי הפער, בלי הריחוק, בלי התחושה שאנחנו תמיד בדרך ולא מגיעים. כשאני נכנסת הביתה ומניחה את התיק, אני קולטת שזה כבר לא אותו החדר ולא אותו הבית, לא כי הוא השתנה, אלא כי אני חזרתי אחרת. מעט יותר מדויקת, מעט יותר מכוונת. ואולי זוהי המהות, להיות סוף סוף במקום הנכון בתוך אותם חיים עצמם, אותם חיים - אך בתחושה שונה לגמרי. ואז אני ממלמלת לעצמי כמעט בלי קול, כהכרה שקטה: כן, לזה חיכינו.●

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

סלמון בתפוז ויין לבן על מצע רוטב סקורדליה

דרגת קושי: קלה
זמן אפייה: 20 דקות
כמות 6 מנות

רוטב סקורדליה הוא רוטב יווני קלאסי המבוסס על שקדים, לימון ושום. הוא טעים להפליא ומתחבר באופן מושלם עם פסח. השילוב עם הסלמון, שנאפה ברוטב מתקתק, יוצר מנה מאוזנת וטעימה בצורה לא רגילה.

לדג:
- 6 נתחי סלמון
- 2 כפות דבש
- 2 כפות יין לבן
- מיץ מחצי תפוז
- חצי כפית פפריקה מתוקה
- מלח ופלפל
- 4 כפות שמן צית

לרוטב הסקורדליה:
- ⅔ כוס שקדים קלופים מולבנים
- 5 שיני שום
- שליש עד חצי כוס שמן צית
- מיץ מליימון אחד
- מלח ופלפל

מכינים את הסלמון: מחממים תנור לחום של 180 מעלות. מניחים את נתחי הסלמון בתבנית בינונית, משומנת קלות. מערבבים את הדבש, היין, מיץ התפוז, הפפריקה המתוקה, המלח, הפלפל ושמן הזית בקערה, יוצקים את הכול על הסלמון. מורחים מעט שמן זית על חלקו העליון של כל נתח. מעבירים לתנור ואופים 20 דקות או עד שהדגים מזהיבים.

מכינים את הרוטב: שמים את כל החומרים פרט לשמן במעבד מזון או בקערה של בלנדר מוט איכותי, מתחילים לעבד לקבלת מרקם אחיד, מוסיפים את השמן בזרם דק תוך כדי טחינה וממשיכים לטחון עד שהשמן נטמע כולו.

מגישים: יוצקים עיגול של רוטב סקורדליה על הצלחת, מניחים מעליו נתח דג, יוצקים מעט מהרוטב שהצטבר בתבנית מסביב לדג ומכינים באותה צורה את שאר הנתחים.

עוגת שכבות קוקוס, שוקולד וקפה

דרגת קושי: קלה
זמן אפייה: 25 דקות
כמות 10–12 מנות

הפעם החלטתי לערבב את כל הטעמים בעוגה אחת, במקום ליצור שכבות מסודרות. אתם כמובן יכולים להחליט לעשות בכל זאת שכבות מסודרות, לאפות את העוגה בשלוש תבניות שונות ולהניח אותן זו על זו כשהן מוכנות. אך אני ממש הוקסמתי מהמראה המיוחד שנוצר לעוגה כשפשוט יצקתי את כל השכבות זו על גבי זו.

- 5 ביצים
- ⅔ כוס סוכר
- 1½ כוסות קוקוס
- 4 כפות קקאו
- 2 כפות אבקת נס קפה
- 2 כפות שמן

לציפוי:
- 100 גרם שוקולד מריר
- 2 כפות שמן
- ¼ כוס מים
- כף דבש

מחממים תנור לחום של 180 מעלות. משמנים תבנית בינונית גדולה בקוטר 20 על 30 סנטימטרים. שמים במיקסר את הביצים השלמות והסוכר ומעבדים במשך 8–10 דקות, עד לקבלת קצף בהיר ותפוח מאוד. מוסיפים את הקוקוס והשמן ומערבבים בעדינות בתנועות עטיפה, בעזרת מרית. יוצקים לתבנית שליש מכמות התערובת ומעבירים לשתי קערות חצי מהכמות שנותרה. מוסיפים לתערובת אחת את הקקאו ומערבבים בעדינות בתנועות עטיפה. ממיסים את הנס קפה עם כף או שתיים של מים רותחים ומוסיפים לקערה השנייה. מערבבים עד לקבלת תערובת אחידה. יוצקים על התערובת הלבנה שבתבנית את תערובת הקפה, ולבסוף יוצקים על התערובת שבתבנית את התערובת עם הקקאו. מכניסים לתנור ואופים במשך כ־25 דקות, או עד שקיסם המוכנס לעוגה יוצא יבש. מוציאים מהתנור ומצננים מעט.

מכינים את הקרם: שמים את כל החומרים בסיר קטן ובוחשים עד לקבלת קרם אחיד. יוצקים בעדינות על העוגה. שומרים במקרר עד להגשה.

לפני ההגשה פורסים לפרוסות מלבניות, מפזרים מעט קוקוס ואגוזים על הקרם ומגישים.

תצפית

אנשים • יזמות • בניה

אנו מאחלים ללקוחותינו ולכל בית ישראל

• חג חרות שמח •

• תצפית נווה צוף בשיווק

• תצפית איתמר בשיווק

• מבוא מודיעים בשיווק

• תצפית אלעד בשיווק

• שקד הרשמה מוקדמת

• מקור חיים הרשמה מוקדמת

ברש גלי הדמיות להמחשה בלבד

לפרטים: *6957 www.tazpit.co.il